

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

2016

Anetta Bláhová

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Online Translators: The Translation of Selected English
and Czech Texts Dealing with OHS with and without
the Use of Online Translators with a Commentary and
a Glossary**

Anetta Bláhová

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra anglického jazyka a literatury

Studijní program Filologie

Studijní obor Cizí jazyky pro komerční praxi

angličtina – němčina

Bakalářská práce

**Online Translators: The Translation of Selected English
and Czech Texts Dealing with OHS with and without
the Use of Online Translators with a Commentary and
a Glossary**

Anetta Bláhová

Vedoucí práce:

PhDr. Alice Tihelková, Ph.D.

Katedra anglického jazyka a literatury

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....

Poděkování

Chtěla bych velice poděkovat PhDr. Alici Tihelkové, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, průběžné opravy, cenné rady a důkladný dohled. Mé poděkování patří též panu Václavu Rakovi za spolupráci a pomoc při zpracování výchozích textů.

Anetta Bláhová

Table of Contents

1	INTRODUCTION	1
2	THEORETICAL PART	3
	 2.1 Translation.....	3
	2.1.1 Methods of translation	3
	 2.2 Online translators	4
	 2.3 Glossary.....	5
3	THE TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT.....	6
	 3.1 THE MANUAL TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT	6
	3.1.1 Hlavní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.....	6
	 3.2 THE MECHANICAL TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT	13
	3.2.1 Hlavních principů bezpečnosti a ochrany zdraví	13
4	COMMENTARY	19
	 4.1 Lexical level	19
	4.1.1 Abbreviations	19
	4.1.2 Polysemy.....	19
	4.1.3 Collocation.....	21
	4.1.4 Idioms.....	22
	4.1.5 Compounds.....	23
	4.1.5.1 Hyphenated compounds	23
	4.1.5.2 Closed compounds	23
	4.1.6 Preposition-based prefixes: different meanings.....	24
	4.1.6.1 Under-	24
	 4.2 Morphological level	24
	4.2.1 Case	24

4.2.2 Gender	26
4.2.3 Person.....	27
4.2.4 Singular vs. Plural.....	28
4.2.5 Prepositions.....	29
4.2.5.1 Such as.....	29
4.2.5.2 To.....	30
4.2.5.3 Of	30
4.3 Syntactical level	31
4.3.1 Subject.....	31
4.3.2 The Subject-Verb concord.....	32
4.3.3 To-infinitive	34
4.3.3.1 Adverbial Infinitive	34
4.3.4 Word Order in Czech.....	35
5 GLOSSARY	37
5.1 Key principles in Occupational Safety and Health.....	37
6 THE TRANSLATION OF THE CZECH TEXT	41
6.1 THE MANUAL TRANSLATION OF THE CZECH TEXT	41
6.1.1 Rights and responsibilities of employees – OHS.....	41
6.2 THE MECHANICAL TRANSLATION OF THE CZECH TEXT	47
6.2.1 Rights and obligations of employees – OSH	47
7 COMMENTARY	53
7.1 Lexical level	53
7.1.1 Polysemy.....	53
7.1.2 Proper nouns	54
7.1.3 Word formation.....	54
7.1.3.1 Compounding.....	55
7.1.3.1.1 Noun + noun compounds.....	55

7.1.3.1.2 Compound adjectives.....	55
7.1.3.1.3 Neologisms based on common word formation devices	55
7.1.3.2 Derivation	56
7.1.3.2.1 Prefixation	56
7.1.3.2.1.1. Native origin prefixes (mis-).....	56
7.1.3.2.1.2. Prefixes borrowed from other languages (non-, re-, co-)	56
7.1.3.2.2 Suffixation	57
7.1.3.2.2.1. Suffixes characteristic of nouns (-ship, -er)	57
7.1.3.2.2.2. Suffixes characteristic of adjectives (-ing, -able).....	58
7.1.3.2.3 Prefixation + Suffixation.....	59
7.2 Morphological level	59
7.2.1 Pronouns.....	59
7.2.1.1 Personal Objective Pronouns	59
7.2.1.2 Possessive Pronouns.....	60
7.2.1.3 Relative Pronouns	61
7.2.2 Modal verbs	62
7.2.2.1 Can.....	62
7.2.2.2 May.....	63
7.2.2.3 Must	64
7.2.3 Negation	64
7.3 Syntactical level	65
7.3.1 Adverbials	65
7.3.1.1 Adverbials of Manner	65
7.3.1.2 Adverbials of Time.....	66
7.3.1.3 Adverbials of Place	67

7.3.2 Object.....	68
7.3.2.1 The Direct Object.....	68
7.3.3 Predicate	69
7.3.4 Word Order in English.....	70
8 GLOSSARY	72
8.1 Práva a povinnosti zaměstnanců – BOZP.....	72
9 CONCLUSION	76
10 ENDNOTES	78
11 BIBLIOGRAPHY	82
11.1 Print sources.....	82
11.2 Internet sources.....	84
12 ABSTRACT.....	88
13 RESUMÉ.....	89
14 APPENDICES	90
14.1 The English source text	90
14.2 The Czech source text	97

1 INTRODUCTION

The aim of the present thesis is the translation of selected English and Czech texts dealing with the field of Occupational Health and Safety with and without the use of an online translator, namely Google Translate, with commentaries and glossaries.

The thesis is comprised of theoretical part describing the basic characteristics and the principles of translation, the methods of translation and the role of online translators as a service for people, the fundamental types of online translators and the ascertained shortcomings of their usage. The last paragraph of the theoretical part includes the description of term glossary and the detailed specification of the glossary included in this thesis.

The theoretical part is followed by a practical part comprising two manual and two mechanical translations. As the English source text the author selected one chapter from the book Fundamental Principles of Occupational Health and Safety by Dr. Benjamin O. Alli dealing with *key principles in Occupational Safety and Health*. The Czech source text was provided to the author by the OHS specialist Václav Rak by the approval of CIVOP Ltd., as the owner of the directive *Rights and Responsibilities of Employees – OHS*, included in this thesis. This directive has never been officially published; it originally proceeds from Act No. 2622006 Coll., of the Civil Code from 21th of April 2006, denoted as *Zákoník práce*, and it is used only for purposes of CIVOP Ltd. The sources of both original texts are available in the section of bibliography.

The mechanical and the manual translation of both English and Czech source text are compared by the author in the commentary section of this thesis, comprising the differences on the lexical, the morphological and the syntactical level, with concrete examples included.

Taking into account the fact that both source texts are mainly technical, the author dedicates one chapter of the thesis to the explanations and definitions of the technical terms included in the source texts, called the glossary.

The Google Translate is the online translator owned by the Google company, launched in 2006. This translator was chosen by the author due to the fact that it is considered to be the most used online translator nowadays.

The Occupational Health and Safety is the area of rules and regulations laid down by the Labour Code that have to be maintained by both an employer and an employee. Referring to ISO 18001, the abbreviation of the Occupational Health and Safety is stated as OHS and the author has decided to maintain this sequence of letters in the abbreviation in its whole entirety of the thesis, although in the English source text there occurs the acronym OSH (Occupational Safety and Health).

2 THEORETICAL PART

2.1 Translation

Translation is the process of interpretation of the semantic meaning of a text, followed by the production of an equivalent text, also called a translation, which communicates the same message in another language or languages. The text to be translated is called the source text, and the language it is to be translated into is called the target language; the product of translation is mostly called the "target text." [1]

The main principles of translation include the functional approach and the functional equivalence, i.e. the importance is not mainly attached to the fact whether the translator uses the same equivalent in the target text or not. The most important matter is to maintain the function of the text used by the translator. The most prominent role of today's translators is to overcome the intercultural barriers to which the individual solutions in all levels of language are subjected. [2]

2.1.1 Methods of translation

According to *K teorii i praxi překladu* [3] the traditional translation methods are the following:

Transcription - a form in which a speech sound or a foreign character is represented

*Calque*¹ – a word formed by word-for-word translation of a word in another language

Substitution – replacement of one linguistic expression by another, equivalent expression

¹ Anglický ekvivalentní překlad pro český pojem *kalk* je *loan translation*, pozn. překl.

Transposition - a necessary grammatical change in the word category in the target language as a result of a different language system

Modulation – a change in the point of view of the sense of the source text without making it unpleasant or awkward

Equivalence - the similarity between a word (or expression) in one language and its translation in another [4]

Adaptation – substitution of a situation described in the source text by another, appropriate situation

2.2 Online translators

Nowadays, online translators represent a highly popular way to produce translations due to the fact they simplify the process of translating and they are not time-consuming.

Online translators are a means of the machine translation, also called mechanical dictionaries. The term machine translation is a standard name for the system in computers that are responsible for the translation from one language into another, with or without human assistance. The idea of mechanical translation was firstly registered in the 17th century. There are many types of online translators, which are divided according to the amount of languages they use. Some of the translators works only on bilingual system and some of the system use more than two languages, i.e. multilingual systems. They can be also divided according to in how many directions they translate. These are the uni-directional systems, which translate only in one direction, or bi-directional, which translate in both directions. [5]

Although online translators appear quite useful, there are number of problems and shortcomings, which the translator (or any other person) can encounter by working with them. Regarding accuracy, the online translator hardly offers accurate translation; most of the time it offers only the basic translation of the word or phrase, but it does not capture the gist of the source

text. It also does not search for the context of the source text and translates only word after word without any information about relation between words and sentences. The next shortcoming of mechanical translation is a lack of information about the world in general due to the fact that only a human translator knows and realizes the relations and connections between people, events and things and therefore he/she can use his/her experiences and knowledge in order to translate the source text properly.

2.3 Glossary

For the definiton of the word glossary, the book *Anglicko- český výkladový slovník* [6] was chosen. According to this dictionary, the word glossary is defined as follows: „The glossary of a book or a subject is an alphabetical list of the special or technical words used in it, with explanations of their meanings.” As the topic of this thesis is not excessively specific and it is more or less comprehensible to the general public, the meanings of the words in the glossaries were borrowed only from appropriate translation and explanatory dictionaries. The definitions in the glossaries have been partially borrowed by various explanatory dictionaries and modified by the author after the consultation with the OHS specialist.

3 THE TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT

3.1 THE MANUAL TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT

3.1.1 Hlavní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Dr. Benjamin O. Alli

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je založena na řadě hlavních zásad. Tyto zásady a předpisy mezinárodních pracovních norem jsou navrženy tak, aby dosáhly zásadního cíle: práce by měla probíhat v bezpečném a zdraví prospěšném životním prostředí.

Základní principy BOZP

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je rozsáhlý multidisciplinární obor, který bezvýhradně souvisí s vědeckými oblastmi jako například lékařství – včetně fyziologie a toxikologie – ergonomie, fyzika a chemie, stejně tak jako technologie, ekonomie, právo a další oblasti specifické pro různá průmyslová odvětví a různé činnosti. Navzdory této rozmanitosti záležitostí a zájmů mohou být určeny jisté základní principy, které zahrnují následující:

- Všichni zaměstnanci mají práva. Zaměstnanci, stejně tak jako zaměstnavatelé a řídící orgány, musí zajistit, aby tato práva byla chráněna, a musí usilovat o vytvoření a udržení důstojných pracovních podmínek a důstojného pracovního prostředí. Konkrétněji:
 - práce by měla být vykonávána v bezpečném a zdraví prospěšném pracovním prostředí;
 - pracovní podmínky by měly být v souladu se zdravím a lidskou důstojností zaměstnance;
 - práce by měla nabízet skutečné možnosti osobního úspěchu, seberealizace a sloužit společnosti (ILO, 1984)

- Musí být stanovena opatření bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Tato opatření musí být provedena na obou úrovních, jak na úrovni vnitrostátní (vládní), tak i na úrovni podnikové. Tato opatření musí být účinně sdělena všem zúčastněným stranám.

Musí být zaveden vnitrostátní systém pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Tento systém musí zahrnovat všechny postupy a prvky nezbytné k vytvoření a dodržování preventivní kultury bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Vnitrostátní systém musí být zachován, postupně rozvíjen a pravidelně přezkoumáván.

- Musí být vytvořen vnitrostátní program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Jakmile je vytvořen, musí být zaveden, sledován, hodnocen a pravidelně přezkoumáván.

- Sociální partneři (tj. zaměstnavatelé a zaměstnanci) a další zúčastněné strany musí vést konzultace. Tyto konzultace musí být prováděny během vypracování, realizace a posuzování všech strategií, systémů a programů.

- Programy a strategie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci musí být zaměřeny jak na prevenci, tak na ochranu. Úsilí musí být zaměřeno především na primární prevenci na úrovni pracoviště. Pracoviště a pracovní prostředí by měla být plánována a navržena tak, aby byla bezpečná a zdraví prospěšná.

- Je nutné podporovat průběžné zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Je nutné ujistit se, že vnitrostátní práva, předpisy a technické normy, které zabraňují pracovním úrazům, nemocím a smrti, jsou pravidelně upravovány dle sociálního, technického a vědeckého pokroku, a dle dalších změn v oblasti práce. Toto je nejlépe zajištěno rozvojem a realizací vnitrostátní politiky, systému a programu.

- Nezbytností pro rozvoj a realizaci efektivních programů a strategií jsou informace. Shromažďování a šíření přesných informací o rizicích a nebezpečných materiálech, dohled na pracovištích, kontrola dodržování předpisů a osvědčených postupů, a další související činnosti jsou zásadou pro zavedení a uplatnění účinných opatření.

- Podpora péče o zdraví je hlavním prvkem ochrany zdraví při práci v praxi. Je třeba usilovat o zlepšení fyzického, duševního a společenského blahobytu zaměstnanců.
- Měly by být zřízeny služby pracovního lékařství zajištěné pro všechny zaměstnance. V ideálním případě by měli mít všichni zaměstnanci ve všech kategoriích ekonomických činností právo na tyto služby, jejichž cílem je ochrana a podpora zdraví zaměstnance a zlepšení pracovních podmínek.
- Odškodnění, rehabilitace a zdravotní služby musí být k dispozici těm zaměstnancům, kteří utrpěli pracovní zranění, úrazy, či mají nemoc z povolání. Je třeba podniknout kroky, které sníží následky pracovních rizik na minimum.
- Vzdělání a odborná příprava jsou životně důležité součásti bezpečného, zdraví prospěšného prostředí. Zaměstnanci a zaměstnavatelé musí být obeznámeni o důležitosti zajištění bezpečných pracovních postupů a jejich provedení. Školitelé musí být vyškoleni v oblastech, které mají zvláštní význam pro určitá průmyslová odvětví, tak, aby mohli řešit konkrétní problémy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Zaměstnanci, zaměstnavatelé a příslušné orgány mají určité zodpovědnosti, povinnosti a práva. Například, zaměstnanci musí dodržovat zavedené bezpečnostní postupy; zaměstnavatelé musí zajistit bezpečné pracovní prostředí a zajistit přístup k první pomoci; a příslušné orgány musí navrhnut, sdělit a pravidelně kontrolovat a aktualizovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Zásady musí být prosazovány. Musí být zaveden systém kontroly, který zajišťuje dodržování předpisů bezpečnosti ochrany zdraví při práci a dalších pracovněprávních předpisů.

Je zřejmé, že dochází k prolínání některých z těchto základních principů. Například, shromažďování a šíření informací o různých aspektech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je základem pro veškeré popsané činnosti. Informace jsou nutné pro předcházení, stejně tak jako pro léčbu pracovních zranění

a úrazů. Jsou také nutné pro vytvoření efektivních strategií a k jistotě toho, že jsou prosazovány. Vzdělání a odborná příprava vyžadují informace. Zatímco toto je struktura základních principů pro program a strategie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, není v žádném případě vyčerpávající. Více specializované oblasti mají své vlastní příslušné principy. Kromě toho, při určování zásad musí být brán zřetel na úvahy etické, týkající se například práva jednotlivce na soukromí.

Práva a povinnosti

Odpovědnosti řídících orgánů, zaměstnavatelů a zaměstnanců by měly být brány jako vzájemně se doplňující a posilující ve společném úkolu podpory bezpečnosti a ochrany zdraví při práci do největší možné míry, avšak s ohledem na omezení vnitrostátních podmínek a praktik.

Práva zaměstnanců

Je stále více uznáváno, že ochrana života a zdraví při práci je základním právem zaměstnance; jinými slovy, důstojná práce znamená bezpečná práce. Kromě toho mají zaměstnanci také povinnosti dbát na svou vlastní bezpečnost, stejně tak jako na bezpečnost kohokoliv, kdo by mohl být ovlivněn tím, co dělají, nebo v čem udělali chybu. To znamená, že mají právo na odpovídající znalost a právo na zastavení činnosti v případě, že bezprostředně ohrožuje bezpečnost nebo zdraví. Aby byli schopni postarat se o svou vlastní bezpečnost a o své zdraví, musí zaměstnanci chápat pracovní rizika a nebezpečí. Proto by měli být důkladně informováni o rizicích a dostatečně vyškoleni tak, aby plnili své úkoly bezpečně. Aby dosáhli zlepšení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v podnicích či firmách, musí zaměstnanci a jejich zástupci spolupracovat se zaměstnavateli, například účastí na tvorbě a realizaci preventivních programů.

Povinnosti zaměstnavatelů

Jelikož se na pracovišti objevují pracovní rizika, je povinností zaměstnavatelů zajistit, aby pracovní prostředí bylo bezpečné a zdraví prospěšné. To znamená, že musí předcházet pracovním rizikům a chránit před nimi zaměstnance. Ale povinností zaměstnavatelů je více, musí být dostatečně obeznámeni o pracovních rizicích a jejich povinností zajistit, aby řídící procesy podporovali bezpečnost a zdraví při práci. Například, uvědomění si možných dopadů na bezpečnost a ochranu zdraví při práci by mělo mít hlavní podíl na volbě technologie a na organizaci práce. Odborné školení je jedním z nejdůležitějších úkolů, který zajišťují zaměstnavatelé. Zaměstnanci musí vědět nejen, jak dělat svou práci, ale také, jak chránit své životy a zdraví a také životy a zdraví těch, kteří s nimi spolupracují. V podnicích či firmách jsou ředitelé a nadřízení povinni zajistit, aby byli zaměstnanci dostatečně odborně proškoleni o práci, kterou budou provádět. Takovéto školení by mělo poskytovat informace o aspektech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o způsobech, které předcházejí nebo snižují možnost vystavení se rizikům. Ve větší míře by měly organizace zaměstnavatelů zahájit školení a informační programy o předcházení a kontrolování rizik, a o ochraně před riziky. Tam, kde je to nutné, musí být zaměstnavatelé schopni vypořádat se s nehodami a mimořádnými událostmi, což zahrnuje například poskytnutí vybavení pro první pomoc. Měla by být zavedena také odpovídající opatření pro kompenzaci nemoci z povolání a pracovních úrazů, stejně tak jako za rehabilitaci a usnadnění okamžitého návratu do práce. Stručně řečeno, cílem preventivních programů by mělo být poskytování bezpečného a zdraví prospěšného pracovního prostředí, které chrání a podporuje zdraví a pracovní schopnosti zaměstnance.

Povinnosti řídících orgánů

Řídící orgány jsou zodpovědné za vypracování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a za zajištění jejich uplatnění. Podmínky jsou zohledněny v právních předpisech a tyto musí být dodržovány. Avšak právní předpisy nemohou pokrýt veškerá rizika vznikající na pracovištích, a tak bývá

doporučeno dohodnout se na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci prostřednictvím kolektivních smluv uzavřených sociálními partnery. Tyto zásady budou pravděpodobně dodržovány a uplatňovány spíše v případě, že se na jejich zpracování podíleli zaměstnavatelé a zaměstnanci, prostřednictvím jejich příslušných organizací. Toto platí bez ohledu na to, jestli jsou ve formě zákonů, nařízení, předpisů nebo kolektivních smluv. Příslušný orgán by měl vydat a pravidelně přezkoumávat předpisy nebo předepsané postupy; iniciovat výzkum pro identifikaci rizik a nacházet způsoby jejich řešení; poskytovat informace a poradenství zaměstnavatelům a zaměstnancům; a také přijímat zvláštní opatření, která zabraňují katastrofám kvůli potenciálně vysokým rizikům. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by měly obsahovat ustanovení o zřízení, provozu a postupném rozšiřování služeb pracovního lékařství. Příslušný orgán by měl dohlížet a poskytovat poradenství při realizaci systému monitorování zdravotního stavu zaměstnanců, který by měl být spojen s programy, které zabraňují úrazu a nemoci, a chránit a podporovat zdraví zaměstnance jak na úrovni podniku, tak na úrovni vnitrostátní. Informace poskytnuté monitorováním ukáží, zda jsou dodržovány normy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a kde je ještě nutno lépe chránit zaměstnance. Stručným prohlášením, které shrnuje hlavní účely ochrany zdraví při práci, je definice stanovená společným výborem Mezinárodní organizace práce/Světové zdravotnické organizace. Z definice vyplývá, že by se ochrana zdraví při práci měla nejvíce zaměřit na tři různé cíle:

- udržování a podpora zdraví a pracovních schopností zaměstnance;
- zlepšování práce a pracovních podmínek tak, aby přispívaly k bezpečnosti a zdraví; a
- vytvoření pracovních organizací a kultur preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví ve směru, který podporuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Tento vývoj rovněž podporuje pozitivní společenské prostředí a zlepšuje plynulý provoz a případně i produktivitu pracovních podniků. Pojem „kultura“ v této souvislosti znamená prostředí, které odráží systém hodnot, jež dotyčný

podnik přijal. Tato kultura se projevuje v praxi u řídících systémů, v personální politice, u zásad účasti, zásad školení a při řízení kvality podniku.

3.2 THE MECHANICAL TRANSLATION OF THE ENGLISH TEXT

3.2.1 Hlavních principů bezpečnosti a ochrany zdraví

Dr. Benjamin O. Alli

Řada klíčových zásad podpořit oblast bezpečnosti a ochrany zdraví.

Tyto zásady a ustanovení mezinárodních pracovních norem jsou navrženy tak, aby bylo dosaženo zásadní cíl: že práce by měla probíhat v bezpečném a zdravém životním prostředí.

Základní principy BOZP

Bezpečnost a ochrana zdraví je rozsáhlý multidisciplinární obor, vždy se dotýká v otázkách souvisejících s vědeckými oblastmi, jako je medicína - včetně fyziologie a toxikologie - ergonomie, fyziky a chemie, stejně jako technologie, ekonomiky, práva a dalších oblastí jsou specifické pro různá průmyslová odvětví a aktivit , Navzdory této odrůdy obav a zájmů, určité základní principy mohou být identifikovány, včetně následujících:

- Všichni pracovníci mají právo. Pracovníci, stejně jako zaměstnavatelé a vlády, musí zajistit, že tato práva jsou chráněna a musí usilovat o vytvoření a udržení důstojné pracovní podmínky a důstojné pracovní prostředí. Konkrétně:
 - Práce by měla probíhat v bezpečné a zdravé pracovní prostředí;
 - Pracovní podmínky by měly být v souladu s blahobyt pracovníků a lidské důstojnosti;
 - Práce by se nabízejí skutečné možnosti pro osobní úspěch, seberealizace a službu pro společnost (ILO, 1984).

- musí mít sídlo zaměstnanecké politiky bezpečnosti a ochrany zdraví.

Tyto politiky musí být prováděny na národní úrovni (vládní) a podniků. Musí být účinně sděleny všem zúčastněným stranám.

Musí být zaveden národní systém bezpečnosti a ochrany zdraví. Takový systém musí zahrnovat všechny mechanismy a prvky nezbytné k vybudování a udržování preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví kulturu. Národní systém musí být zachována, postupně rozvíjet a pravidelně přezkoumávány.

- Národní program o bezpečnosti a zdraví musí být formulovány. Jakmile formulována, musí být provedeny, sledovány, hodnoceny a pravidelně přezkoumávány.

- je třeba konzultovat sociální partnery (to znamená, že zaměstnavatelé a pracovníci) a další zúčastněné strany. To by mělo být provedeno při formulaci, provádění a přezkumu všech politik, systémů a programů.

- Pracovní programy a politiky bezpečnosti a zdraví musí zaměřit jak na prevenci a ochranu. Úsilí se musí zaměřit především na primární prevenci na úrovni pracoviště. Pracoviště a pracovní prostředí, by měly být plánovány a navrženy tak, aby bylo bezpečné a zdravé.

- Neustálé zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví je třeba podporovat. To je nezbytné zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy a technické normy, aby se zabránilo pracovních úrazů, nemocí a úmrtí jsou pravidelně upravovány na sociální, technickému a vědeckému pokroku a jiné změny ve světě práce. To se nejlépe provádí pomocí rozvoji a provádění národní politiky, národní systém a národní program.

- Informace jsou životně důležité pro rozvoj a provádění účinných programů a politik. Shromažďování a šíření přesných informací o rizicích a nebezpečných materiálů, při dohledu v pracovišti, monitorování dodržování politik a kodexů postupů, a dalších souvisejících činností, jsou zásadní pro zavedení a prosazování účinných politik.

- Podpora zdraví je ústředním prvkem ochrany zdraví při práci praxe. Musí být vyvinuto úsilí ke zlepšení fyzické, duševní a sociální pohody pracovníků.

- by měly být stanoveny z povolání zdravotní služby, které pokrývají všechny pracovníky. V ideálním případě, všichni pracovníci ve všech kategoriích ekonomické aktivity by měla mít přístup k těmto službám, jejichž cílem je chránit a podporovat zdraví pracovníků a zlepšení pracovních podmínek.

- kompenzace, rehabilitace a léčebné služby musí být zpřístupněny pracovníkům, které zasáhly pracovních úrazů, úrazů a nemocí souvisejících s prací. Je třeba podniknout kroky k minimalizaci následků pracovních rizik.

- Vzdělávání a odborná příprava jsou životně důležité komponenty bezpečné, zdravé pracovní prostředí. Pracovníci a zaměstnavatelé musí být informováni o významu, kterým se stanoví bezpečné pracovní postupy, a jak na to. Školitelé musí být vyškoleni v oblastech zvláštního významu pro určitá odvětví průmyslu, tak, aby mohly řešit konkrétní problémy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

- Pracovníci, zaměstnavatelů a příslušné orgány měly určité odpovědnosti, práva a povinnosti. Například, musí pracovníci dodržovat stanovené bezpečnostní postupy; zaměstnavatelé musí zajistit bezpečné pracoviště a zajistit přístup k poskytování první pomoci; a příslušné orgány musí vymyslet, komunikovat a pravidelně kontrolovat a aktualizovat pracovní politiky bezpečnosti a ochrany zdraví.

- Politiky musí být vykonáno. Systém kontroly musí být zaveden pro zajištění dodržování pracovních opatření pro bezpečnost a ochranu zdraví a dalších pracovněprávních předpisů.

Je zřejmé, že existuje určitý překryv mezi těmito obecnými zásadami. Například, shromažďování a šíření informací o různých aspektech bezpečnosti a ochrany zdraví leží pod veškeré činnosti popsané. Informace jsou potřebné pro prevenci, stejně jako při léčbě pracovních úrazů a nemocí. To je také nutná pro vytvoření účinných politik a zajistit, aby jejich prosazování. Vzdělávání a odborná příprava požadovat informace. Zatímco tyto základní principy struktury programů a politik bezpečnosti a ochrany zdraví, výše uvedený seznam není

v žádném případě kompletní. Další specializované oblasti mají odpovídající principům jejich vlastní. Kromě toho, etické úvahy o takové záležitosti, jako práva jednotlivců na soukromí je třeba vzít v úvahu při navrhování politik.

Práva a povinnosti

Odpovědnost vlád, zaměstnavatelů a pracovníků by měly být vnímány jako vzájemně doplňují a posilují ve společném úkolu prosazování bezpečnosti a ochrany zdraví v co největší možné míře v rámci omezení vnitrostátních podmínek a praxe.

Práva pracovníků

Je stále více uznává, že ochrana života a zdraví při práci je základní právo pracovníků, jinými slovy, slušná práce znamená bezpečnou práci. Kromě toho pracovníci mají povinnost starat se o svou vlastní bezpečnost, stejně jako bezpečnost každého, kdo by mohl být ovlivněn, co dělají, nebo nepodaří udělat. To znamená právo na odpovídající znalosti, a právo zastavit práci v případě bezprostředního ohrožení bezpečnosti nebo zdraví. Aby bylo možné postarat se o svou vlastní bezpečnost a ochranu zdraví, pracovníci potřebují pochopit pracovních rizik a nebezpečí. Proto by měly být rádně informováni o rizicích a dostatečně vyškoleni, aby plnit své úkoly bezpečně. Chcete-li dosáhnout pokroku v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v podnicích, pracovníci a jejich zástupci mají spolupracovat se zaměstnavateli, například účastí na vypracování a realizaci preventivních programů.

Povinnosti zaměstnavatelů

Vzhledem k tomu, pracovní rizika vznikají na pracovišti, je povinností zaměstnavatelů, aby bylo zajištěno, že pracovní prostředí je bezpečné a zdravé. To znamená, že musí předcházet a chránit pracovníky před, pracovních rizik. Ale odpovědnost zaměstnavatelů jde ještě dále, které svědčí

o znalosti pracovních rizik a závazek zajistit, aby byla řídící procesy podpora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Například, povědomí o dopadech bezpečnosti a ochrany zdraví by se měla řídit rozhodování o volbě technologií a na to, jak je organizována práce. Trénink je jedna z nejdůležitějších úkolů, které mají být provedeny ze strany zaměstnavatelů. Pracovníci potřebují vědět nejen to, jak dělat svou práci, ale i to, jak bude chránit jejich životy a zdraví a zájmy svých spolupracovníků při práci. V podnicích, manažeři a vedoucí jsou povinni zajistit, pracovníci dostatečně vyškoleni pro práci, kterou se očekává, že se zavazují. Takové školení by mělo obsahovat informace o aspektech bezpečnosti a zdraví z práce, a na způsoby, jak zabránit nebo minimalizovat vystavení rizikům. Na větší váze, by měly organizace zaměstnavatelů zahájit školící a informační programy o prevenci a kontrole nebezpečí, a ochrany proti rizikům. Tam, kde je to nutné, musí zaměstnavatelé být schopni vyrovnat se s nehod a mimořádných událostí, včetně poskytování zařízení pro první pomoc. Odpovídající opatření by měla být také pro kompenzaci pracovních úrazů a nemocí, stejně jako pro rehabilitaci a usnadnit okamžitý návrat do práce. Stručně řečeno, cílem preventivních programů by mělo být zajištění bezpečného a zdravého prostředí, které chrání a podporuje zdraví pracovníků a jejich pracovní kapacitu.

Povinnosti vlád

Vlády jsou zodpovědné za vypracování pracovní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, a ujistit se, že jejich uplatňování. Politiky se odrazí v legislativě a právní předpisy musí být prosazen. Ale právní předpisy nemohou pokrýt všechny rizika na pracovišti, a to může být také vhodné řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci prostřednictvím kolektivních dohod uzavřených mezi sociálními partnery. Politiky je větší pravděpodobnost, že budou podporovány a prováděny, pokud zaměstnavatelé a zaměstnanci, a to prostřednictvím svých organizací, měli ruku při jejich vypracování. To platí bez ohledu na to, zda jsou ve formě zákonů, nařízení, předpisy nebo kolektivními smlouvami. Příslušný úřad by měl vydat a pravidelně přezkoumává pravidla nebo kodexy postupů; podněcovat výzkum pro identifikaci nebezpečí

a najít způsoby, jak jejich překonání; poskytovat informace a poradenství pro zaměstnance i zaměstnance; a přjmout zvláštní opatření s cílem zabránit katastrofám, kde potenciální rizika jsou vysoké. Politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by měla obsahovat ustanovení o zřízení, provozu a postupné rozšiřování profesních zdravotnických služeb. Příslušný úřad by měl dohlížet a poskytovat poradenství při provádění "zdravotního sledování systému, který by měl být spojené s programy, aby se zabránilo úrazu a nemoci a na ochranu a podporu pracovníků dělnického zdraví jak na úrovni podniků a na úrovni členských států. Informace poskytnuté dozorem ukáže, zda profesní standardy bezpečnosti a ochrany zdraví jsou realizovány, a kde je více je třeba udělat na ochranu pracovníků. Stručné prohlášení, které shrnuje hlavní záměry ochrany zdraví při práci je definice stanovená společným výborem ILO / WHO.

Jak definice napovídá, hlavní důraz na ochranu zdraví, je na tři různé cíle:

- zachování a podpory zdraví pracovníků a pracovní kapacity;
- zlepšení práce a pracovních podmínek tak, že přispívají k bezpečnosti a ochrany zdraví; a
- rozvoj organizace práce a preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví kultur ve směru, který podporuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Takový vývoj také podporuje pozitivní sociální klima a zvyšuje plynulý provoz

a případně i produktivitu pracovních podniků. Pod pojmem "kultura" v tomto kontextu znamená prostředí, které odráží hodnotový systém přijatá dotyčného podniku. Taková kultura se odráží v praxi v řídících systémech, personální politiky, zásady pro účast, politiky vzdělávání a řízení kvality podniku.

4 COMMENTARY

The original text is one chapter of the book *Fundamental Principles of Occupational Health and Safety* authored by Dr. Benjamin O. Alli, published in 2008. It is one of the first chapters of this book and deals with the main principles and regulations of the OHS area. The source text was chosen in order to introduce the reader the basic international principles, rules and specializations, with which the area of OHS deals. In this commentary, which is concerned with some of the major lexical, grammatical and syntactical features, there will be given several examples of differences between the manual and the mechanical translation.

4.1 Lexical level

4.1.1 Abbreviations

Abbreviations are the shortening of words and expressions. [7] In the source text there was found a difference in the translation of the following example.

Manual translation: ILO/ WHO - Mezinárodní organizace práce/
Světová zdravotnická organizace

Mechanical translation: ILO/WHO – ILO/WHO

4.1.2 Polysemy

Polysemy is concerned with words or phrases which often have several different meanings. [8]

- *Despite this variety of concerns and interests, certain basic principles can be identified, including the following:*

Manual translation: Navzdory této rozmanitosti záležitostí a zájmů mohou být určeny jisté základní principy, které zahrnují následující:

Mechanical translation: Navzdory této odrůdy obav a zájmů, určité základní principy mohou být identifikovány, včetně následujících:

- *Efforts must be made to enhance workers' physical, mental and social well-being.*

Manual translation: Je třeba usilovat o zlepšení fyzického, duševního a společenského blahobytu zaměstnanců.

Mechanical translation: Musí být vyvinuto úsilí ke zlepšení fyzické, duševní a sociální pohody pracovníků.

- *While these key principles structure occupational safety and health programmes and policies, the above list is by no means exhaustive.*

Manual translation: Zatímco toto je struktura základních principů pro program a strategie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, není v žádném případě vyčerpávající.

Mechanical translation: Zatímco tyto základní principy struktury programů a politik bezpečnosti a ochrany zdraví, výše uvedený seznam není v žádném případě kompletní.

- Training is one of the most important tasks to be carried out by employers.

Manual translation: Odborné školení je jedním z nejdůležitějších úkolů, který zajišťují zaměstnavatelé.

Mechanical translation: Trénink je jedna z nejdůležitějších úkolů, které mají být provedeny ze strany zaměstnavatelů.

- Governments are responsible for drawing up occupational safety and health policies and making sure that they are implemented.

Manual translation: *Řídící orgány jsou zodpovědné za vypracování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a za zajištění jejich uplatnění.*

Mechanical translation: *Vlády jsou zodpovědné za vypracování pracovní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, a ujistit se, že jejich uplatňování.*

4.1.3 Collocation

Collocation is concerned with the way words occur together as a sequence. [9] Some examples of collocation in the form of *adjective* and *noun* and *noun* and *noun* are mentioned below.

The competent authority

Manual translation: *Příslušný orgán*

Mechanical translation: *Příslušný úřad*

Codes of practice

Manual translation: *předepsané postupy*

Mechanical translation: *kodexy postupů*

The main purposes

Manual translation: *hlavní účely*

Mechanical translation: *hlavní záměry*

4.1.4 Idioms

According to *Idioms: structural and psychological perspective* [10] the idiom is defined as follows: „In the literature, the term idiom is most often used for a subclass of fixed expressions that are semantically opaque, noncompositional and unanalyzable.“

- *Policies are more likely to be supported and implemented if employers and workers, through their respective organizations, have had a hand in drawing them up.*

Manual translation: Tyto zásady budou pravděpodobně dodržovány a uplatňovány spíše v případě, že se na jejich zpracování podíleli zaměstnavatelé a zaměstnanci, prostřednictvím jejich příslušných organizací.

Mechanical translation: Politiky je větší pravděpodobnost, že budou podporovány a prováděny, pokud zaměstnavatelé a zaměstnanci, a to prostřednictvím svých organizací, měli ruku při jejich vypracování.

- *Occupational safety and health is an extensive multidisciplinary field, invariably touching on issues related to scientific areas such as medicine...*

Manual translation: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je rozsáhlý multidisciplinární obor, který bezvýhradně souvisí s vědeckými oblastmi jako například lékařství...

Mechanical translation: Bezpečnost a ochrana zdraví je rozsáhlý multidisciplinární obor, vždy se dotýká v otázkách souvisejících s vědeckými oblastmi, jako je medicína...

4.1.5 Compounds

A compound word consists of two or more words that function as a single unit of meaning. [11] In the source text there were found following examples of *hyphenated* and *closed* compounds.

4.1.5.1 Hyphenated compounds

well-being

Manual translation: *zdraví*

Mechanical translation: *blahobyt*

first-aid facilities

Manual translation: *vybavení pro první pomoc*

Mechanical translation: *zařízení pro první pomoc*

4.1.5.2 Closed compounds

workrelated diseases

Manual translation: *nemoci z povolání*

Mechanical translation: *nemocí souvisejících s prací*

to safeguard workers

Manual translation: *chránit zaměstnance*

Mechanical translation: *ochrana pracovníků*

4.1.6 Preposition-based prefixes: different meanings

The most frequent preposition-based prefixes in English are *over-*, *under-*, *up-* and *cross-* and these are characterized by their multiple meaning. [12]

4.1.6.1 Under-

Under- as a prefix may indicate less than the required amount of something, or some kind of undesirable behaviour, or, in the context of this source text, something that is below another thing, issue or activity. [13] In the source text there occur two different verbs with *under* as a prefix, whose manual translation differs from the mechanical one.

to underlie

Manual translation: *být základem pro*

Mechanical translation: *ležet pod*

to underpin

Manual translation: *být založen na*

Mechanical translation: *podpořit*

4.2 Morphological level

4.2.1 Case

The case of nouns in English is divided into the unmarked *common* case and the marked *genitive* case. [14] On the other hand there are seven cases

in the Czech language, which are represented by the flexion of substantives and according to this fact there were founded several differences between the manual and the mechanical translation.

- *Key principles in Occupational safety and health*

Manual translation: *Hlavní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*

Mechanical translation: *Hlavních principů bezpečnosti a ochrany zdraví*

- *These principles and the provisions of international labour standards are all designed to achieve a vital objective:*

Manual translation: *Tyto zásady a předpisy mezinárodních pracovních norem jsou navrženy tak, aby dosáhly zásadního cíle:*

Mechanical translation: *Tyto zásady a ustanovení mezinárodních pracovních norem jsou navrženy tak, aby bylo dosaženo zásadní cíl:*

- *Workers, as well as employers and governments, must ensure that these rights are protected and must strive to establish and maintain decent working conditions and a decent working environment.*

Manual translation: *Zaměstnanci, stejně tak jako zaměstnavatelé a vláda, musí zajistit, aby tato práva byla chráněna a musí usilovat o vytvoření a udržení důstojných pracovních podmínek a důstojného pracovního prostředí.*

Mechanical translation: *Pracovníci, stejně jako zaměstnavatelé a vlády, musí zajistit, že tato práva jsou chráněna a musí usilovat o vytvoření a udržení důstojné pracovní podmínky a důstojné pracovní prostředí.*

4.2.2 Gender

The gender in English is a grammatical classification of nouns, pronouns, or other word in the noun phrase, according to certain meaning-related distinctions, especially a distinction related to the sex of the referent.

[15]

- *The national system must be maintained, progressively developed and periodically reviewed.*

Manual translation: Národní systém musí být zachován, postupně rozvíjen a pravidelně přezkoumáván.

Mechanical translation: Národní systém musí být zachována, postupně rozvíjet a pravidelně přezkoumávány.

- *A national programme on occupational safety and health must be formulated.*

Manual translation: Musí být formulován národní program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Mechanical translation: Národní program o bezpečnosti a zdraví musí být formulovány.

- *Compensation, rehabilitation and curative services must be made available to workers who suffer occupational injuries, accidents and workrelated diseases.*

Manual translation: Náhrada, rehabilitace a zdravotní služby musí být k dispozici těm zaměstnancům, kteří utrpěli pracovní zranění, úrazy či mají nemoc z povolání.

Mechanical translation: Kompenzace, rehabilitace a léčebné služby musí být zpřístupněny pracovníkům, které zasáhly pracovních úrazů, úrazů a nemocí souvisejících s prací.

4.2.3 Person

Grammatical person shows the relationship between the speaker and other participants in an event. More specifically, it is a reference to a participant in an event, such as the speaker, the addressee (recipient of the speaker's communication), or others. [16]

- *Education and training demand information.*

Manual translation: Vzdělání a odborná příprava vyžadují informace.

Mechanical translation: Vzdělávání a odborná příprava požadovat informace.

- *The information provided by surveillance will show whether occupational safety and health standards are being implemented, and where more needs to be done to safeguard workers.*

Manual translation: Informace poskytnuté monitorováním ukáží, zda jsou dodržovány normy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a kde je ještě nutno lépe chránit zaměstnance.

Mechanical translation: Informace poskytnuté dozorem ukáže, zda profesní standardy bezpečnosti a ochrany zdraví jsou realizovány, a kde je více je třeba udělat na ochranu pracovníků.

- A number of key principles underpin the field of occupational safety and health.

Manual translation: Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podporuje řada hlavních zásad.

Mechanical translation: Řada klíčových zásad podpořit oblast bezpečnosti a ochrany zdraví.

4.2.4 Singular vs. Plural

The number system in English consists of two form: *Singular* and *Plural*, i.e. each of noun is either singular or plural. The number in general is determined by its head, typically a noun. [17]

- All workers have rights.

Manual translation: Všichni zaměstnanci mají práva.

Mechanical translation: Všichni pracovníci mají právo.

- Governments are responsible for drawing up occupational safety and health policies and making sure that they are implemented.

Manual translation: Řídící orgány jsou zodpovědné za vypracování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a za zajištění jejich uplatnění.

Mechanical translation: Vlády jsou zodpovědné za vypracování pracovní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, a ujistit se, že jejich uplatňování.

- *The development of work organizations and preventive safety and health cultures in a direction that supports safety and health at work.*

Manual translation: Vytvoření pracovních organizací a kultur preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví ve směru, který podporuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Mechanical translation: Rozvoj organizace práce a preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví kultur ve směru, který podporuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

4.2.5 Prepositions

In the most general terms, a preposition expresses a relation between two entities, one being that represented by the prepositional complement, the other by another part of the sentence. [18]

4.2.5.1 Such as

In the source text there occur frequently types of prepositional phrases, which gained a new meaning according to parts, they are composed of. The one of the example is *such as*, composed of a demonstrative pronoun and a preposition.

- *Occupational safety and health is an extensive multidisciplinary field, invariably touching on issues related to scientific areas such as medicine...*

Manual translation: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je rozsáhlý multidisciplinární obor, který bezvýhradně souvisí s vědeckými oblastmi jako například lékařství...

Mechanical translation: *Bezpečnost a ochrana zdraví je rozsáhlý multidisciplinární obor, vždy se dotýká v otázkách souvisejících s vědeckými oblastmi, jako je medicína...*

4.2.5.2 To

To as a preposition has many possible meaning depending on the context of a sentence. In the source text *to* is used as a denotation of respect, which is characteristic for formal contexts. [19] In this case, the non-shortened version of *to* would be *according to* or *in accordance with*.

- *This is necessary to ensure that national laws, regulations and technical standards to prevent occupational injuries, diseases and deaths are adapted periodically to social, technical and scientific progress and other changes in the world of work.*

Manual translation: *Je nutné ujistit se, že vnitrostátní práva, předpisy a technické normy, které zabraňují pracovním úrazům, nemocím a smrti, jsou pravidelně upravovány dle sociálního, technického a vědeckého pokroku, a dle dalších změn v oblasti práce.*

Mechanical translation: *To je nezbytné zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy a technické normy, aby se zabránilo pracovních úrazů, nemocí a úmrtí jsou pravidelně upravovány na sociální, technickému a vědeckému pokroku a jiné změny ve světě práce.*

4.2.5.3 Of

Preposition *of*, which is regarded as the most common in English, occurs mainly as a postmodifier in noun phrase and also has the function of the possessive case. [20]

- Such training should include information on the safety and health aspects of the work, and on ways to prevent or minimize exposure to hazards.

Manual translation: Takovéto školení by mělo poskytovat informace o aspektech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o způsobech, které předcházejí nebo snižují možnost vystavení se rizikům.

Mechanical translation: Takové školení by mělo obsahovat informace o aspektech bezpečnosti a zdraví z práce, a na způsoby, jak zabránit nebo minimalizovat vystavení rizikům.

4.3 Syntactical level

4.3.1 Subject

According to *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny* [21] the subject is defined as follows: „The subject is the main sentence element which, unlike other elements, is necessary for the structure of an English sentence.“ In the following examples of the difference between the manual and the mechanical translation the subjects of exemplary sentences were translated either incorrectly or fully omitted.

- Occupational safety and health policies must be established.

Manual translation: Musí být stanovena opatření bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Mechanical translation: Musí mít sídlo zaměstnanecké politiky bezpečnosti a ochrany zdraví.

- They² must be effectively communicated to all parties concerned.

Manual translation: Tato opatření musí být účinně sdělena všem zúčastněným stranám.

Mechanical translation: Musí být účinně sděleny všem zúčastněným stranám.

- Policies are more likely to be supported and implemented if employers and workers, through their respective organizations, have had a hand in drawing them up.

Manual translation: Tyto zásady budou pravděpodobně dodržovány a uplatňovány spíše v případě, že se na jejich zpracování podíleli zaměstnavatelé a zaměstnanci, prostřednictvím jejich příslušných organizací.

Mechanical translation: Politiky je větší pravděpodobnost, že budou podporovány a prováděny, pokud zaměstnavatelé a zaměstnanci, a to prostřednictvím svých organizací, měli ruku při jejich vypracování.

4.3.2 The Subject-Verb concord

In English the concord is maintained only in the third person, singular. On the other hand, in Czech there is a concord in the grammatical gender. [22] For that reason in the mechanical translation there are several sentences that do not include the correct form of inflection by the subject and the verb.

- Workplaces and working environments should be planned and designed to be safe and healthy.

² An anaphoric reference to *Occupational safety and health policies*, pozn. překl.

Manual translation: Pracoviště a pracovní prostředí by měla být plánována a navržena tak, aby byla bezpečná a zdraví prospěšná.

Mechanical translation: Pracoviště a pracovní prostředí, by měly být plánovány a navrženy tak, aby bylo bezpečné a zdravé.

- *Ideally, all workers in all categories of economic activity should have access to such services, which aim to protect and promote workers' health and improve working conditions.*

Manual translation: V ideálním případě by měli mít všichni zaměstnanci ve všech kategoriích ekonomických činností právo na tyto služby, jejichž cílem je ochrana a podpora zdraví zaměstnance a zlepšení pracovních podmínek.

Mechanical translation: V ideálním případě, všichni pracovníci ve všech kategoriích ekonomicke aktivity by měla mít přístup k těmto službám, jejichž cílem je chránit a podporovat zdraví pracovníků a zlepšení pracovních podmínek.

- *A system of inspection must be in place to secure compliance with occupational safety and health measures and other labour legislation.*

Manual translation: Musí být zaveden systém kontroly, který zajišťuje dodržování předpisů bezpečnosti ochrany zdraví při práci a dalších pracovněprávních předpisů.

Mechanical translation: Systém kontroly musí být zavedeny pro zajištění dodržování pracovních opatření pro bezpečnost a ochranu zdraví a dalších pracovněprávních předpisů.

4.3.3 To-infinitive

The infinitive is used in the function of both nominal sentence members (the subject and the object) and adverbial and attributive function. [23]

- *Furthermore, workers have a duty to take care of their own safety, as well as the safety of anyone who might be affected by what they do or fail to do.*

Manual translation: Kromě toho mají zaměstnanci také povinnost dbát na svou vlastní bezpečnost, stejně tak jako na bezpečnost kohokoliv, kdo by mohl být ovlivněn tím, co dělají, nebo v čem udělali chybu.

Mechanical translation: Kromě toho pracovníci mají povinnost starat se o svou vlastní bezpečnost, stejně jako bezpečnost každého, kdo by mohl být ovlivněn, co dělají, nebo nepodaří udělat.

4.3.3.1 Adverbial Infinitive

The adverbial infinitive alternating with the adverbial clause of purpose can occur after all verbs and its main adverbial function is the determination of a purpose. [24]

- *Efforts must be made to enhance workers' physical, mental and social well-being.*

Manual translation: Je třeba usilovat o zlepšení fyzického, duševního a společenského blahobytu zaměstnanců.

Mechanical translation: Musí být využito úsilí ke zlepšení fyzické, duševní a sociální pohody pracovníků.

- *In order to take care of their own safety and health, workers need to understand occupational risks and dangers.*

Manual translation: *Aby byli schopni postarat se o svou vlastní bezpečnost a o své zdraví, musí zaměstnanci chápat pracovní rizika a nebezpečí.*

Mechanical translation: *Aby bylo možné postarat se o svou vlastní bezpečnost a ochranu zdraví, pracovníci potřebují pochopit pracovních rizik a nebezpečí.*

4.3.4 Word Order in Czech

The word order in Czech language is regarded as relatively free and flexible due to the fact that Czech is a synthetic language³, i.e. the individual parts and members of sentence do not need to be placed in a position of stated sequence. However, the word order must maintain the logical relations between the sentence members, reach the aim or purpose of the sentence and also the emotional message. [25]

- *Social partners (that is, employers and workers) and other stakeholders must be consulted.*

Manual translation: *Sociální partneři (tj. zaměstnavatelé a zaměstnanci) a další zúčastněné strany musí vést konzultace.*

Mechanical translation: *je třeba konzultovat sociální partnery (to znamená, že zaměstnavatelé a pracovníci) a další zúčastněné strany.*

³ Unlike English, which belongs among analytical languages, in Czech the grammatical aspects are expressed by changing the structure of words, which is called inflection (i.e. person, gender, tense, number, voice, mood and case), pozn. překl.

- *Continuous improvement of occupational safety and health must be promoted.*

Manual translation: Je nutné podporovat průběžné zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Mechanical translation: Neustálé zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví je třeba podporovat.

- *Occupational health services covering all workers should be established.*

Manual translation: Měly by být zřízeny služby pracovního lékařství zajištěné pro všechny zaměstnance.

Mechanical translation: by měly být stanoveny z povolání zdravotní služby, které pokrývají všechny pracovníky.

5 GLOSSARY

5.1 Key Principles in Occupational Safety and Health

TERM	DEFINITION	TRANSLATION
code of practice	a set of agreed standards that people who do a particular job should follow [26]	předepsaný postup
collective agreement	a formal agreement between groups or people, especially an agreement reached by collective bargaining ⁴ [27]	kolektivní smlouva
committee	a small group of people chosen to represent a larger organization and make decisions or collect information for it [28]	výbor
compensation	money that is paid to someone because they have been hurt, or because something has been lost or damaged [29]	odškodnění
ergonomics	the study of how equipment and furniture can be arranged in order that people can do work or other activities more efficiently and comfortably [30]	ergonomie
hazardous materials	solids, liquids or gases that are dangerous and involving risk, especially to someone's health [31]	nebezpečné materiály

⁴ A process on which employees talk as a group with their employer to try to reach an agreement on pay, working conditions, etc. [32] – kolektivní vyjednávání, pozn. překl.

human dignity	an individual or group's sense of self-respect and self-worth, physical and psychological integrity and empowerment [33]	lidská důstojnost
International Labour ⁵ Organization	the United Nations agency for the world of work, which sets international labour standards, promotes rights at work, and encourages decent employment opportunities, the enhancement of social protection and the strengthening of dialogue on work-related issues [34]	Mezinárodní organizace práce
International Labour Standards	a set of rules produced by the ILO to protect the rights of workers and to make sure they have good working conditions [35]	Mezinárodní pracovní normy
labour legislation ⁶	laws that deal with the legal rights of working people and the organizations they work for [36]	pracovněprávní předpisy
multidisciplinary	relating to or involving people from different types of work or who have different types of knowledge [37]	multidisciplinární
Occupational Health Services	services entrusted with essentially preventive functions and responsible for advising the employer, the workers and their representatives in the undertaking on the requirements	služby pracovního lékařství

⁵ v americké angličtině též *labor*, pozn. překl.

⁶ also *labour law* or *labour laws*, pozn. překl.

	for establishing and maintaining a safe and healthy working environment which will facilitate optimal physical and mental health in relation to work and the adaptation of work to the capabilities of workers in the light of their state of physical and mental health [38]	
personnel policy	guidelines that an organization or company creates to manage its workers. Personnel policies describe the type of job performance and workplace behaviour an organization expects from its employees, and what type of compensation and opportunities for advancement it is offering in return. [39]	personální politika
social climate	the general character of the social milieu where people live that is a combination of customs, morals, attitudes and behaviour ⁷ [40]	společenské prostředí
stakeholder	an employee, investor, customer etc. who is involved in or buys from a business and has an interest in its success [41]	podílník
supervisor	person who is in charge of a group of people or an area of work and makes sure that the work is done correctly and according to the rules [42]	nadřízený

⁷ V americké angličtině též *behavior*, pozn. překl.

surveillance	the careful watching of someone, especially by the police or army; a formal use [43]	dohled
to encapsulate	something that contains or represents facts or ideas in a very small space or in a single object or event; a formal use [44]	shrnovat, shrnout
to safeguard	to protect someone or something so that they are not harmed, damaged or lost [45]	chrániť
to strive	to make great effort to do something or get something [46]	usilovať o
to undertake	to do or begin to do something, especially something that will take a long time or be difficult [47]	provádět
toxicology	the study of poisons	toxikologie
training	the process of learning the skills that you need for a particular job or activity [48]	odborné školení
treatment	medical attention given to a sick or injured person or animal [49]	léčba
value system	coherent set of values adopted and/or evolved by a person, organization, or society as a standard to guide its behavior in preferences in all situations [50]	systém hodnot

6 THE TRANSLATION OF THE CZECH TEXT

6.1 THE MANUAL TRANSLATION OF THE CZECH TEXT

6.1.1 Rights and responsibilities of employees – OHS

The Directive provided by Civop Ltd.

Employees have the right

1. to the provision of Occupational Health and Safety, to information about occupational risks and protective measures against their effects; the information has to be comprehensible for the employees;
2. to refuse the performance of the work justifiably deemed to represent imminent threat to their live or health or life or health of the other persons; such a refusal cannot be considered as non-compliance with employee's duty.
3. to participate in addressing issues of Occupational Health and Safety and to participate in creating a healthy and safe working environment;
4. to select a council of workers or a representative for the OHS area for an employer lacking a trade union organization;
5. to require additional information and explanations; they have also the right to require personal meetings with the employer at an appropriate control level depending on the character of the subject;

Employees are required

1. to work conscientiously and duly in compliance with their best abilities, knowledge and skills and to meet the instructions of their superiors and to cooperate with the other employees;
2. to use working hours and production facilities to carry out the work entrusted to them, to meet work tasks well and on schedule;

3. to manage duly the means entrusted to them by the employer and to guard and protect employer's property against damage, loss, destruction and misuse and not to act in conflict with the legitimate interests of the employer;
4. to know the basic responsibilities resulting from legal and other regulations and requirements of the employer to ensure the Occupational Health and Safety; such knowledge is an integral and permanent part of employee's qualification requirements;
5. to observe legal and other regulations related to their work; to follow principles of safe behaviour in the workplace and information and instructions of the employer;
6. to be mindful of their health and safety and also the health and safety of persons, who are directly related to occupational conduct and omission, and to behave so as to avoid damage to property or unjust enrichment; in case of a threat of damage, to warn a superior senior employee of it;
7. to take part in training courses provided by the employer in the interest of Occupational Health and Safety and to undergo a review of their knowledge;
8. to follow defined work methods and to use defined work equipment and means of transport;
9. to use personal protective equipment and protective devices and not to change or take them out of operation;
10. to inform their superior about deficiencies and defects at the workplace that could endanger the occupational health and safety and to participate in their removal in compliance with their abilities;
11. to notify their superior of the fact that the required working conditions are not created;

12. not to consume any alcoholic drinks or another addictive substances in the workplace and beyond it during working hours;
13. to undergo, upon request of an authorized managerial employee appointed by the superior, an examination of whether they are under the influence of alcohol or other addictive substances.
14. not to smoke at workplaces, where non-smokers also work;
15. to notify their superior (their health condition permitting) of any occupational injury or an occupational injury of another person witnessed by them, and to cooperate in the investigation of its causes;
16. to undergo the prescribed medical checks, examinations or vaccination;
17. the employer, employee and employee's representatives are required to provide assistance and to act in accordance with their legitimate interests;

Employees are not allowed

1. To bring and consume any alcoholic drinks at the workplace; upon the request of the immediate superior (listed in the conditions of employment or in rules on organization) they are required to submit to the test or examination, whether they are not under the influence of alcohol or any other narcotics. The employer considers the consumption of alcohol or addictive substances at the company's workplaces as a gross violation of work discipline and as the reason for immediate suspension of the employment relationship;
2. To enter the workplaces and areas and equipment where they were not sent on duty;
3. To remove or damage fail-safe devices, shields on machines and safety signs;

4. To work without authorization with mechanical, electrical, transportation and other equipment with which they are not familiar;

Further general responsibilities of employees

1. To prevent, in all means and manners available, occupational injuries from arising. If an occupational injury occurs, it is to be reported at once to the immediate superior; the same procedure is to be applied then in the event of an accident or an emergency.;
2. To have each injury duly treated and to report it at once to the immediate superior who, if it is the case of an occupational injury with a subsequent incapacity of work for more than three calendar days, will write the injury report. If it is not a case of occupational accident with a subsequent inability to work for more than three calendar days or it is a case of so called minor injury, these injuries must be reported in the Book on Injuries. A specially trained employee must provide first aid to the injured colleague and call for help.
3. To keep assigned equipment, instruments, technical equipment and workplace in order, in serviceable conditions. To report arising defects immediately to the nearest superior;
4. To present the assigned electromechanical tools for revisions and checks at defined time and to work with it only in compliance with the operating manual; to put damaged equipment out of service and to report the ascertained condition to the immediate superior at once;
5. To use only the correct and approved personal protective equipment (PPE), and work aids while working; to put out defective equipment out of service and to report the ascertained condition to the immediate superior at once; to observe specified storage areas and also methods of disposal;

6. To refrain from operating a machine or device, unless the employee has checked whether by doing so he or she would put his own or someone else's life at risk;
7. To refrain from performing work for which they have not the required qualification or professional competence, e.g. welding;
8. To refrain from operating machines or equipment for which they are not trained or taught. To follow the occupational safety requirements for operations with machines and technical equipment;
9. To keep clean and well personal and professional lockers, hygienic bathroom facilities and their surroundings;
10. To use only the marked pathways and roads, to remain only at the allocated places and workplaces, to refrain from passing through the dangerous technological places and areas, to observe and respect the safety signs and signals;
11. In the case of work errands to observe established procedures and directions. To report themselves properly to the superior when arriving at another workplace, to follow his instructions and not to remain in hazardous places unreasonably;
12. To be responsible for the loss of tools, personal protective equipment, and other similar objects, which were entrusted to them by the employer under an agreement of liability for loss of entrusted objects that must be concluded in a written form in order to be valid. Disclaiming liability for the loss of entrusted object, completely or partially, is only possible when demonstrated that the loss has occurred completely or partially through no fault of the employee;
13. Without consent of the employer, employees are not allowed to use manufacturing facilities and work equipment of the employer for their personal use, including the computer technology and the telecommunication equipment. The employer is entitled to inspect compliance with this ban.

Note:

1. If an employee does not understand something or there is something not wholly clear to him or her, he or she is required to ask the superior for an explanation. The responsibility of the superior is to provide such an explanation;
2. The responsibility of the superior is to inform all his subordinates about risks emerging at the workplace or related to the work which is performed;
3. The superior is required to provide personal protective equipment to the employee before the commencement of work (always with respect to working risk at the workplace or related to a specified task), and washing, eventually also cleaning products (unless these products are not available by other means);

6.2 THE MECHANICAL TRANSLATION OF THE CZECH TEXT

6.2.1 Rights and obligations of employees – OSH

Directive provided Civop Ltd.

Employees have the right

1. to ensure the safety and health at work, information on occupational risks and measures to protect against their effects; information must be understandable to the workers;
2. to reject to perform work which they have reasonable grounds that an immediate threat to their life or health or the life or health of other persons; such a refusal can not be considered as an infringement employees;
3. participate in issues of health and safety at work and take part in creating a healthy and safe working environment;
4. for the employer with whom a labor union, elect council staff or representatives for OHS;
5. request additional information and explanations; also they have the right to request a personal meeting with the employer at the appropriate management level depending on the subject.

Employees are required

1. work conscientiously and properly doing their best knowledge and abilities and to fulfill the instructions of their superiors and to collaborate with other employees;
2. make use of working hours and production resources to carry out its work to fulfill quality and timely work tasks,

3. properly manage the funds entrusted to them by the employer and to guard and protect the employer's assets against damage, loss, destruction and abuse, and not to act in conflict with the legitimate interests of the employer,
4. know the basic obligations arising from laws and other regulations and requirements of the employer to ensure the safety and health at work; This knowledge is an integral and permanent part of the staff qualification requirements;
5. comply with legal and other regulations related to their work; follow the principles of safe behavior in the workplace, and the information and instructions of the employer;
6. ensure their health and safety in the health and safety of persons, which are directly affected by acts or omissions at work and act so as to avoid damage to property or to unjust enrichment; if there is damage, a highlight of her senior management employee;
7. participate in training provided by the employer for the safety and health at work and to undergo verification of their knowledge;
8. follow workflows and using established working and transport equipment;
9. use personal protective equipment and protective equipment and would not change even drop them from service;
10. notify their supervisor shortcomings and defects in the workplace that could endanger the safety and health at work and in their capacity to participate in their elimination;
11. to announce her supervisor that are not created the necessary working conditions;
12. not to drink alcoholic beverages or other addictive substances in the workplace and during working hours and beyond;

13. subjected to instruct an authorized senior employee designated in writing by the employer to determine whether they are under the influence of alcohol or other addictive substances;
14. smoke in workplaces they also work nonsmokers;
15. report to his superior his (if the medical condition allows) occupational accident or work injury of another person, he had witnessed, and to cooperate in the investigation of its causes;
16. undergo prescribed medical examinations, examination or vaccination;
17. employer, workers and workers' representatives are obliged to provide assistance and act in accordance with their legitimate interests.

Employees are prohibited

1. Bringing and consume alcoholic beverages in the workplace; the challenge of leading employees (referred to in the work or organizational guidelines) are required to undergo a test or examination, whether they are under the influence of alcohol or narcotics.
Consumption of alcohol or substance abuse in the workplace employer firms considered a serious breach of work discipline and a reason for immediate discontinuation of employment.
2. Entering at workplaces and premises and equipment, which were labor-posted.
3. Removing or damaging safety devices, guards on machines and safety signs.
4. Working without credentials mechanical, electrical, transportation and other equipment with which they are not familiar.

Other general obligations of workers

1. Prevent all possible means and methods of occupational injuries. If the work accident occurs, report it immediately closest to her supervisor; just follow when an incident or accident.
2. Each accident can put treated properly and immediately report it to the nearest senior staff member who, in the case of occupational injury with subsequent incapacity for more than 3 calendar days, make a record of the accident. If this is not an accident at work with the subsequent incapacity of more than three calendar days, or it is called. Minor injuries, these injuries must be recorded in the book of injuries. A specially trained employee must provide first aid to an injured colleague and call for help.
3. Maintain assigned equipment, tools, technical equipment and work fine, in good working condition. Faults reported immediately to the closest her supervisor.
4. Assignment electric tools submitted for review and inspection at designated times and work with him only by manual; Damaged tools timely phase out the use and the status report immediately closest to her supervisor.
5. When working properly and only use approved personal protective equipment (PPE) and work aids; defective timely phase out the use and the status report immediately closest to her supervisor; observe the designated storage area and method of procrastination.
6. Not Provided to run a machine or device, if the employee is satisfied that it does not endanger health or his life or someone else's.
7. Do not perform work for which they have prescribed qualification or competence, eg. Welding.
8. operate machinery or equipment for which they are trained or training. Comply with the safety regulations for the operation of machinery and technical equipment.

9. Maintain clean and tidy personal and professional wardrobes, hygienic toilets and their surroundings.
10. Use only designated roads and communications, abstaining only to recognized places and workplaces, not to crawl dangerous technological platform and space, to observe and respect the safety signs and signals.
11. In the case of labor patrols will follow established procedures and guidelines. On arrival at the foreign department to properly report the supervisor, follow his instructions and not to impede unjustifiably hazardous locations.
12. responsible for loss of tools, personal protective equipment and other similar objects entrusted to them by the employer under an agreement to liability for loss of entrusted objects that must be made in writing to be valid. Absolve it of liability for loss of entrusted objects wholly or in part can only be the case if it is proved that the loss was wholly or partly through no fault of the employee.
13. without the consent of the employer's employees may not use it for their personal use and production work means employers including computers nor its telecommunications equipment. Compliance with the ban, the employer is entitled to check.

ATTENTION:

1. if the employee does not understand something or if it is not quite clear he is obliged to ask the senior management employee for an explanation. Duties of the head of such explanations.
2. The duties of a manager is to inform all his subordinates risks occurring in the workplace or related to the work being undertaken.
3. The head of the employee is required before operating equipment to ensure employee personal protective equipment (always in relation to labor risks in the workplace or associated with the specified work), and

washing, respectively. and detergents (unless these resources available by other means).

7 COMMENTARY

The source text is the directive on *Rights and Responsibilities of Employees – OHS* provided by the OHS specialist Václav Rak. This directive is the property of Civop Ltd. and was provided to the author only for purposes connected with this thesis. The source text was chosen by the author in order to describe one particular field of the OHS area and to show several differences between the manual translation and the mechanical translation. Both of the translations were examined by the author from the lexical, morphological and syntactical point of view and in this commentary, the author selected and described several differences on the stated linguistic levels.

7.1 Lexical level

7.1.1 Polysemy

As in the case of the first translation from English to Czech, in the mechanical translation there occurred some terms differing from the manual translation due to *polysemy*, which is concerned with words and phrases that often carry several different meanings.

- *Práva a povinnosti zaměstnanců*

Manual translation: Rights and responsibilities of employees

Mechanical translation: Rights and obligations of employees

- *Řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem...*

Manual translation: To manage duly the means entrusted to them by the employer...

Mechanical translation: *Properly manage the funds entrusted to them by the employer...*

- *Pracovat bez pověření se strojním, elektrickým, dopravním a jiným zařízením, se kterým nejsou obeznámeni.*

Manual translation: *To work without authorization with mechanical, electrical, transportation and other equipment with which they are not familiar.*

Mechanical translation: *Working without credentials mechanical, electrical, transportation and other equipment with which they are not familiar.*

7.1.2 Proper nouns

Proper nouns describe unique things, persons, institutions, entities etc., which are often world-known and capitalized. [51]

- *Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.*

Manual translation: *The provision of Occupational Health and Safety.*

Mechanical translation: *Ensure the safety and health at work.*

7.1.3 Word formation

Word formation is a process of creating new words in certain ways. In English there are four basic types of word formation: *Derivation*, *Compounding*, *Conversion* and *Abbreviation*. [52] Each of them carries different method of word creation and either with the change of the meaning or not, the root of the original word remains unchanged.

7.1.3.1 Compounding

Compounding is a process of making new words by combining two or more roots together. In English there are distinguished three basic types of compounds: *closed*, *hyphenated* and *open*. [53]

7.1.3.1.1 Noun + noun compounds

odborová organizace

Manual translation: *trade union*

Mechanical translation: *labor union*

vyhrazené cesty

Manual translation: *marked pathways*

Mechanical translation: *designated roads*

7.1.3.1.2 Compound adjectives

elektromechanický

Manual translation: *electromechanical*

Mechanical translation: *electric*

7.1.3.1.3 Neologisms based on common word formation devices [54]

bezpečnostní zařízení

Manual translation: *fail-safe devices*

Mechanical translation: *safety devices*

7.1.3.2 Derivation

Derivation is a type of word formation in English that modifies the meaning of words by adding *prefix*, *suffix* or both *prefix* and *suffix* to the root of the word. [55] In the mechanical translation occur several terms created by derivation that differs from the manual translation. Some examples are given below.

7.1.3.2.1 Prefixation

Prefixation is a lexical process whereby a *bound morpheme*⁸ is placed in front of a root of the word. In English there are distinguished two basic types of prefixes: *native origin* and *borrowed from other languages*. [56]

7.1.3.2.1.1. Native origin prefixes (*mis-*)

zneužití (majetku)

Manual translation: *misuse (of property)*

Mechanical translation: *abuse (of assets)*

7.1.3.2.1.2. Prefixes borrowed from other languages (*non-, re-, co-*)

- *nesplnění povinnosti zaměstnance*

Manual translation: *non-compliance with employee's duty*

Mechanical translation: *infringement employees*

⁸ A bound morpheme is a type of morpheme that can appear only as a part of larger unit, construction, i.e. it does not have any meaning in itself [57], pozn. překl.

- Odmítat výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně ohrožuje jejich život nebo zdraví nebo život či zdraví jiných osob.

Manual translation: To refuse the performance of the work justifiably deemed to represent imminent threat to their live or health or life or health of the other persons.

Mechanical translation: To reject to perform work which they have reasonable grounds that an immediate threat to their life or health or the life or health of other persons.

- Pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností a plnit pokyny svých nadřízených a spolupracovat s ostatními zaměstnanci.

Manual translation: To work conscientiously and duly in compliance with their best abilities, knowledge and skills and to meet the instructions of their superiors and to cooperate with the other employees.

Mechanical translation: Work conscientiously and properly doing their best knowledge and abilities and to fulfill the instructions of their superiors and to collaborate with other employees.

7.1.3.2.2 Suffixation

Suffixation is a type of affixation whereby the bound morpheme is stated after the root of the word. Some types of suffixes are directly characteristic for particular parts of speech. [58]

7.1.3.2.2.1. Suffixes characteristic of nouns (-ship, -er)

- přerušení pracovního poměru

Manual translation: suspension of the employment relationship

Mechanical translation: *immediate discontinuation of employment*

- *osobní a pracovní skříně*

Manual translation: *personal and professional lockers*

Mechanical translation: *personal and professional wardrobes*

7.1.3.2.2.2. Suffixes characteristic of adjectives (-ing, -able)

návod k obsluze

Manual translation: *operating manual*

Manual translation: *manual*

výrobní prostředky

Manual translation: *manufacturing facilities*

Mechanical translation: *production means*

všemi možnými prostředky a způsoby

Manual translation: *in all means and manners available*

Mechanical translation: *all possible means and methods*

v provozuschopném stavu

Manual translation: *in serviceable conditions*

Mechanical translation: *in good working condition*

7.1.3.2.3 Prefixation + Suffixation

- *Nezdržovat se bezdůvodně na rizikových místech.*

Manual translation: *Not to remain in hazardous places unreasonably.*

Mechanical translation: *not to impede unjustifiably hazardous locations.*

7.2 Morphological level

7.2.1 Pronouns

Pronouns in English are known to be used as a replacement of nouns due to their nominal function. Their use as a *pro-form* can be divided in three following senses: a substitution for word or phrase, a reference of something given or known before according to the linguistic or situational context or a non-specific term that is further determined by more specified noun or noun phrase. [59] In the following examples there were found several differences between the manual and the mechanical translation by certain subclasses of pronouns.

7.2.1.1 Personal Objective Pronouns

English personal pronouns are divided by a specific system of declension that distinguishes *subject case* and *object case*. [60]

- *Přidělené elektromechanické nářadí předkládat k revizím a kontrolám v určených termínech a pracovat s ním jen podle návodu k obsluze.*

Manual translation: To present the assigned electromechanical tools for revisions and checks at defined time and to work with it only in compliance with the operating manual.

Mechanical translation: Assignment electric tools submitted for review and inspection at designated times and work with him only by manual.

- Nerozumí-li zaměstnanec něčemu nebo není-li mu něco zcela jasné, je povinen požádat nadřízeného vedoucího zaměstnance o vysvětlení.

Manual translation: If an employee does not understand something or there is something not wholly clear to him or her, he or she is required to ask the superior for an explanation.

Mechanical translation: If the employee does not understand something or if it is not quite clear he is obliged to ask the senior management employee for an explanation.

7.2.1.2 Possessive Pronouns

In English a possessive pronoun is used as a reference to particular things, persons, activities etc. Unlike in Czech, English language includes two types of possessive pronouns: *dependent* and *independent*. [61]

- Oznámit nadřízenému vedoucímu zaměstnanci skutečnost, že nejsou vytvořeny potřebné pracovní podmínky.

Manual translation: To notify their superior of the fact that the required working conditions are not created.

Mechanical translation: To announce her supervisor that are not created the necessary working conditions.

- Oznamovat svému nadřízenému svůj (pokud to zdravotní stav dovolí) pracovní úraz nebo pracovní úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin.

Manual translation: To notify their superior (their health condition permitting) of any occupational injury or an occupational injury of another person witnessed by them, and to cooperate in the investigation of its causes.

Mechanical translation: Report to his superior his (if the medical condition allows) occupational accident or work injury of another person, he had witnessed, and to cooperate in the investigation of its causes.

7.2.1.3 Relative Pronouns

A relative pronoun refers to relative clauses, being placed at the beginning of the clause regardless of what function (subject, adverbial, postmodifier, object etc.) it represents. [62]

- Dbát na své zdraví a bezpečnost i na zdraví a bezpečnost osob, jichž se bezprostředně týká jednání nebo opomenutí při práci a počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na majetku ani k bezdůvodnému obohacení.

Manual translation: To be mindful of their health and safety and also the health and safety of persons, who are directly related to occupational conduct and omissions, and to behave so as to avoid damage to property or unjust enrichment.

Mechanical translation: Ensure their health and safety in the health and safety of persons, which are directly affected by acts or omissions at work and act so as to avoid damage to property or to unjust enrichment.

- Nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci.

Manual translation: Not to smoke at workplaces, where non-smokers also work.

Mechanical translation: Smoke in workplaces they also work nonsmokers.

7.2.2 Modal verbs

According to *English grammar = Anglická gramatika: podrobná učebnice anglické gramatiky* [63] modal verbs are defined as follows: „Modal verbs differ significantly from auxiliaries, they form a closed class. Unlike the auxiliaries, that carry no meaning, modal verbs create formal and semantic unit, but not unlike full verbs. They cannot create a predicate without a lexical verb.“ The primary function of modal verbs is the expression of particular reality, attribute or state such as ability, permission, prediction, obligation or duty. In the mechanical translation there occurred several modal verbs, however in the manual translation this modal verbs were fully omitted or replaced either by other modal verb, auxiliary, full verb or by their combination.

7.2.2.1 Can

- Každý úraz si dát řádně ošetřit a ihned jej nahlásit nejbližšímu nadřízenému zaměstnanci, který, jedná-li se o pracovní úraz s následnou pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny, sepíše záznam o úrazu.

Manual translation: To have each injury duly treated and to report it at once to the immediate superior who, if it is the case of an occupational injury with a subsequent incapacity of work for more than three calendar days, will write the injury report.

Mechanical translation: *Each accident can put treated properly and immediately report it to the nearest senior staff member who, in the case of occupational injury with subsequent incapacity for more than 3 calendar days, make a record of the accident.*

- *Zprostít se odpovědnosti za ztrátu svěřených předmětů zcela nebo zčásti lze pouze v případě, jestliže se prokáže, že ztráta vznikla zcela nebo zčásti bez zavinění zaměstnance.*

Manual translation: *Disclaiming liability for the loss of entrusted object, completely or partially, is only possible when demonstrated that the loss has occurred completely or partially through no fault of the employee.*

Mechanical translation: *Absolve it of liability for loss of entrusted objects wholly or in part can only be the case if it is proved that the loss was wholly or partly through no fault of the employee.*

7.2.2.2 May

- *Bez souhlasu zaměstnavatele nesmějí zaměstnanci užívat pro svou osobní potřebu výrobní a pracovní prostředky zaměstnavatele včetně výpočetní techniky ani jeho telekomunikační zařízení.*

Manual translation: *Without consent of the employer, employees are not allowed to use manufacturing facilities and work equipment of the employer for their personal use, including the computer technology and the telecommunication equipment.*

Mechanical translation: *Without the consent of the employer's employees may not use it for their personal use and production work means employers including computers nor its telecommunications equipment.*

7.2.2.3 Must

- *Informace musí být pro zaměstnance srozumitelná.*

Manual translation: *The information has to be comprehensible for the employees.*

Mechanical translation: *Information must be understandable to the workers.*

7.2.3 Negation

A *negation* is a process that changes an affirmative statement of a verb into its opposite meaning, contrary. In English a negation is created either by placing the word *not* after auxiliary, modal verb or before to-infinitive, by negative particle/pronoun (*no, none, neither* etc.), by negative connotations (*never, noone, neither* etc.) or by derivation (with the use of suffixes or prefixes; *re-, dis-, mis-, -less* etc.) [64]

- *Nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci.*

Manual translation: *Not to smoke at workplaces, where non-smokers also work.*

Mechanical translation: *Smoke in workplaces where they also work nonsmokers.*

- *Vstupovat na pracoviště a do prostorů a zařízení, kam nebyli pracovně vysláni.*

Manual translation: *To enter the workplaces and areas and equipment where they were not sent on duty.*

Mechanical translation: *Entering at workplaces and premises and equipment, which were labor-posted.*

- Neobsluhovat stroje nebo zařízení, pro které nejsou zaškoleni ani zaučeni.

Manual translation: *To refrain from operating machines or equipment for which they are not trained or taught.*

Mechanical translation: Operate machinery or equipment for which they are trained or training.

7.3 Syntactical level

7.3.1 Adverbials

According to *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny* [65] adverbials are defined as follows: „An adverbial is a sentence member that develops primarily a verb in a similar way as an attribute develops a noun. Further, it modifies an adjective and an adverb, a prepositional phrase and also a subordinate clause.“

7.3.1.1 Adverbials of Manner

Adverbials of manner answer questions beginning with the adverb *how?* In the mechanical translation there were founded some examples of adverbials of manner differing from the manual translation.

- Pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností a plnit pokyny svých nadřízených a spolupracovat s ostatními zaměstnanci.

Manual translation: To work conscientiously and duly in compliance with their best abilities, knowledge and skills and to meet the instructions of their superiors and to cooperate with the other employees.

Mechanical translation: Work conscientiously and properly doing their best knowledge and abilities and to fulfill the instructions of their superiors and to collaborate with other employees.

- Využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně a včas pracovní úkoly.

Manual translation: To use working hours and production facilities to carry out the work entrusted to them, to meet work tasks well and on schedule.

Mechanical translation: Make use of working hours and production resources to carry out its work to fulfill quality and timely work tasks.

7.3.1.2 Adverbials of Time

Adverbials of time are sentence elements that are expressed by adverbs, nouns, prepositional phrases and subordinate clauses. [66]

- Přidělené elektromechanické nářadí předkládat k revizím a kontrolám v určených termínech a pracovat s ním jen podle návodu k obsluze.

Manual translation: To present the assigned electromechanical tools for revisions and checks at defined time and to work with it only in compliance with the operating manual.

Mechanical translation: Assignment electric tools submitted for review and inspection at designated times and work with him only by manual.

- Vedoucí zaměstnanec je povinen před započetím práce zajistit vybavení zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky.

Manual translation: *The superior is required to provide personal protective equipment to the employee before the commencement of work.*

Mechanical translation: *The head of the employee is required before operating equipment to ensure employee personal protective equipment.*

7.3.1.3 Adverbials of Place

Adverbials of place are sentence elements that are divided into two subclasses: *positional* and *directional*. [67] Examples of the difference between the manual and the mechanical translation of the source text are given below.

- Vstupovat na pracoviště a do prostorů a zařízení, kam nebyli pracovně vysláni.

Manual translation: *To enter the workplaces and areas and equipment where they were not sent on duty.*

Mechanical translation: *Entering at workplaces and premises and equipment, which were labor-posted.*

- Zdržovat se pouze na vykázaných místech a pracovištích.

Manual translation: *To remain only at the allocated places and workplaces.*

Mechanical translation: *Abstaining only to recognized places and workplaces.*

7.3.2 Object

An object is a sentence element that specifies a verb, in some cases also an adjective. Object can be divided into several subclasses according to the transitivity or intransitivity of the verb that is being specified. [68]

7.3.2.1 The Direct Object

A direct object is a structure contained within the predicate following only the transitive verbs. The structure *subject + verb + direct object* is regarded as a prototypical English sentence. A direct object occurs mainly in the form of a *noun phrase* and is often (not always) affected by the action of verb. [69]

- *Dodržovat stanovené pracovní postupy a používat stanovené pracovní a dopravní prostředky.*

Manual translation: *To follow defined work methods and to use defined work equipment and means of transport.*

Mechanical translation: *Follow workflows and using established working and transport equipment.*

- *Poškozené nářadí včas vyřadit z používání a zjištěný stav ihned hlásit nejblíže nadřízenému vedoucímu zaměstnanci.*

Manual translation: *To put damaged equipment out of service and to report the ascertained condition to the immediate superior at once.*

Mechanical translation: *Damaged tools timely phase out the use and the status report immediately closest to her supervisor.*

7.3.3 Predicate

According to *English syntax: from word to discourse* [70] a predicate is defined as follows: „The predicate is typically the structure that follows the subject. If the subject is an agent, causer or instrument, the predicate will express the action carried out by that subject; if the subject is something which is being described, the predicate will provide the description and if the subject is a patient the predicate will indicate what happened to the subject.“

In the mechanical translation there were found either particular differences by the predicate or the predicate was wholly omitted.

- *U zaměstnavatele, u něhož nepůsobí odborová organizace, zvolit radu zaměstnanců, popřípadě zástupce pro oblast BOZP.*

Manual translation: *To select a council of workers or a representative for the OHS area for an employer lacking a trade union organization.*

Mechanical translation: *For the employer with whom a trade union, elect council staff or representatives for OHS.*

- *Podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda nejsou pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek.*

Manual translation: *To undergo, upon request of an authorized managerial employee appointed by the superior, an examination of whether they are under the influence of alcohol or other addictive substances.*

Mechanical translation: *Subjected to instruct an authorized senior employee designated in writing by the employer to determine whether they are under the influence of alcohol or other addictive substances.*

- *Každý úraz si dát rádně ošetřit a ihned jej nahlásit nejbližšímu nadřízenému zaměstnanci.*

Manual translation: *To have each injury duly treated and to report it at once to the immediate superior.*

Mechanical translation: *Each accident can put treated properly and immediately report it to the nearest senior staff member.*

- *Povinností vedoucího zaměstnance je takové vysvětlení podat.*

Manual translation: *The responsibility of the superior is to provide such an explanation.*

Mechanical translation: *Duties of the head of such explanations.*

7.3.4 Word Order in English

The word order in English is regarded as fixed due to the fact that English is an analytical language. [71] There are several basic structures of sentences that have to be maintained depending on the type of clauses (*positive, negative, subordinate, question, imperative* etc.). In the following examples there were found several differences between the manual and the mechanical translation.

- *Používat osobní ochranné prostředky a ochranná zařízení a tato neměnit ani nevyřazovat z provozu.*

Manual translation: *To use personal protective equipment and protective devices and not to change or take them out of operation.*

Mechanical translation: *Use personal protective equipment and protective equipment and would not change even drop them from service.*

- Oznámit nadřízenému vedoucímu zaměstnanci skutečnost, že nejsou vytvořeny potřebné pracovní podmínky.

Manual translation: *To notify their superior the fact that the required working conditions are not created.*

Mechanical translation: *To announce her supervisor that are not created the necessary working conditions.*

- Bez souhlasu zaměstnavatele nesmějí zaměstnanci užívat pro svou osobní potřebu výrobní a pracovní prostředky zaměstnavatele včetně výpočetní techniky ani jeho telekomunikační zařízení.

Manual translation: *Without consent of the employer, employees are not allowed to use manufacturing facilities and work equipment of the employer for their personal use, including the computer technology and the telecommunication equipment.*

Mechanical translation: *Without the consent of the employer's employees may not use it for their personal use and production work means employers including computers nor its telecommunications equipment.*

- Dodržování zákazu je zaměstnavatel oprávněn kontrolovat.

Manual translation: *The employer is entitled to inspect compliance with this ban.*

Mechanical translation: *Compliance with the ban, the employer is entitled to check.*

8 GLOSSARY

8.1 Práva a povinnosti zaměstnanců – BOZP

TERMÍN	DEFINICE	PŘEKLAD
drobné poranění	druh úrazu či zranění, které nepřímo ohrožuje či zcela neohrožuje život zaměstnance (např. říznutí o papír, škrábnutí)	minor injury
kniha úrazů	dokument, který eviduje veškeré úrazy zaměstnanců i zaměstnavatelů, a detaily těchto úrazů, které jsou potřebné pro pozdější sepsání záznamu o úrazu, a které se odehrály na nebo v blízkosti pracoviště v pracovní době bez ohledu na to, jedná-li se o úraz způsobující následnou pracovní neschopnost či úraz bez následné pracovní neschopnosti	Book on Injuries
nadřízený	zaměstnanec pracující na profesně vyšší pozici	superior
návyková látka	návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování [72]	addictive substance
očkování	vpravování ochranné látky do těla pomocí injekční stříkačky s injekční jehlou [73]	vaccination

odborná způsobilost	osoba s odbornou způsobilostí disponuje schopnostmi a znalostmi potřebnými pro určité zaměstnání či činnost [74]	professional competence
odborová organizace	organizace sdružující pracovníky podle jednotlivých oborů [75]	trade union
omamné prostředky	chemické látky, které aktivně působí na centrální nervovou soustavu člověka a ovlivňují jeho schopnosti (např. vnímání, chůze, chování) [76]	narcotics
organizační řád	interní dokument firmy, který stanovuje základní koncepty organizace a řízení podniku, strukturu, práva a odpovědnosti osob [77]	rules on organization
osobní ochranné prostředky ⁹	pomůcky poskytnuté zaměstnanci zaměstnavatelem, které ho mají chránit před riziky, jež by mohla ohrozit život zaměstnance či dalších osob	personal protective equipment
pracovní řád	vnitřní předpis vydaný zaměstnavatelem, který blíže určuje práva a povinnosti zaměstnanců obecně na základně zákoníku práce a dalších pracovněprávních předpisů [78]	conditions of employment
revize	kontrola, přezkoumání určitého pracovního zařízení, pracovních postupů či dodržování pracovních podmínek a úkolů za účelem zjištění správnosti jejich funkce (např. revize	revision

⁹ též osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP), pozn. překl.

	(hasicích přístrojů jednou ročně)	
stanovené pracovní postupy	ověřené, fungující pracovní procesy navržené tak, aby byly co nejproduktivnější a zároveň bezpečné	defined work methods
sváření	technologický proces, při kterém dochází ke spojení dále již neodlučitelných strojních součástí i celých konstrukcí za působení tepla a tlaku [79]	welding
telekomunikační zařízení	technické zařízení, včetně vedení, pro vysílání, přenos, směrování, spojování a příjem informací prostřednictvím elektromagnetických vln [80]	telecommunication equipment
vedoucí zaměstnanec	zaměstnanec, který má profesně pod sebou alespoň jednoho dalšího zaměstnance, kterému je oprávněn přidělovat pracovní úkony, organizovat jeho pracovní plán a kontrolovat jeho práci	senior employee
výpočetní technika	elektronická zařízení, která jsou dnes již součástí moderního člověka, přičemž jejich hlavním úkolem je zpracovávání dat	computer technology
výrobní prostředky	materiál, využívaný při produkci zboží, který však není hmotnou součástí dokončeného produktu (např. stroje, továrna, palivo)	manufacturing facilities

záznam o úrazu	dokument, který je zaměstnavatel povinen sepsat, pokud u zaměstnance došlo k úrazu, jehož následkem je pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny, či v případě úmrtí.	injury report
----------------	---	---------------

9 CONCLUSION

The objective of this thesis is the translation of specialized English and Czech texts dealing with OHS with and without the use of the Google Translate followed by the comparison of the differences on the lexical, the grammatical and the syntactical level complemented by the glossary.

In the first part of the thesis the author provides the theoretical background of the translation and the methods of translation. The following part is the description of the online translators phenomena, written partially referring to cited sources and accompanied by the statement of shortcomings of online translators proceeded from the personal experience of the author. In the conclusion of theoretical part the author describes the glossary in more details supplied by the purpose and the process of formation.

The theoretical part is followed by both the mechanical and the manual translation of the English and the Czech text. Taking into consideration that the purpose of the author was by no means to change or adjust the mechanical translation, the punctuation, the orthography and the typography have been preserved in their original conditions, as the Google Translate determined, despite the grammatical rules. As far as the process of the mechanical translation is concerned, the author has to remark that the only method to achieve at least somewhat comprehensible translation was inserting the source text into the translator column by column, by longer sentences sentence by sentence applied. Owing to this fact the author concludes that the previous mentioned online translator is not wholly adapted for the translation of longer sequences of specialized texts.

The mechanical and the manual translation of both the English and the Czech text are compared from the viewpoint of lexicology, morphology and syntax in the commentary parts. From all differences selected, the author considers the polysemy, the word order, the frequent absence of predicates and the grammatically incorrect sentence structures and several types of concordance as the most significant differences between the manual and the mechanical translation. In view of the fact that the stated differences are

insufficient to meet all differences included, this Bachelor thesis could be further used as a basis for the complete analysis of the differences between the manual and the mechanical translation.

As for the production of high-quality translations, technical texts included, the author has led to the conclusion that the contemporary online translators, not only the previously mentioned Google Translate, have significant shortcomings regarding longer sequences, complex structures of sentences, specific grammatical rules defined by the particular type of language, general view of the text being translated, maintenance of the context and the knowledge about the connection of the stated information.

The aforementioned facts and the processed analysis of the differences have led the author to the conclusion that although the phenomenon of online translators is known worldwide and widely used, it does not adhere to the basic grammatical rules, i.e. the capital letters at the beginning of a sentence. However, the conclusion of the author is by no means to compromise or denigrate the online translators due to the fact that the author herself considers them as one of the most beneficial electronic service for people. But as far as the opinions about the replacement of a human translator are concerned, it is highly contestable for the time being.

10 ENDNOTES

1. *What is translation? – Streetdirectory* [online]
2. KNITTLOVÁ, Dagmar. *K teorii i praxi překladu*, p. 6
3. KNITTLOVÁ, Dagmar. op.cit., p. 14
4. *What is translational equivalence? – SIL International*
5. HUTCHINS, W. John; SOMERS, Harold L., *An Introduction to Machine Translation*, p. 3
6. SINCLAIR, John McHardy, ed. *Anglicko-český výkladový slovník.*, p. 420
7. MCCARTHY, Michael a O'DELL, Felicity. *English vocabulary in use: advanced.*, p. 20
8. MCCARTHY, Michael a O'DELL, Felicity. op. cit., p. 14
9. Ibid., p.12
10. EVERAERT, Martin, ed. et al. *Idioms: structural and psychological perspectives.*, p. 4
11. *Compound Words: When to Hyphenate – Get it Write* [online]
12. MCCARTHY, Michael a O'DELL, Felicity. op. cit., p. 22
13. Ibid., p. 22
14. QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. *A comprehensive grammar of the English language.*, p. 318
15. QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. op. cit., p. 314
16. *Grammatical person – English For Everyone* [online]
17. QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. op. cit., p. 297
18. Ibid., p. 657
19. Ibid., p. 712
20. Ibid., p. 703
21. DUŠKOVÁ, Libuše a kol. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny.*, p. 390

22. DUŠKOVÁ, Libuše a kol. op. cit., p. 402
23. Ibid., p. 542
24. Ibid., p. 561
25. HOJDOVÁ, Šárka. *Word order in English and Czech.* (Nepublikovaný rukopis), p. 2
26. *Cambridge business English dictionary.*, p. 143
27. Ibid., p. 145
28. Ibid., p. 150
29. Ibid., p. 154
30. *Collins Cobuild English dictionary ==English dictionary: Helping learners with real English.*, p. 559
31. *Cambridge business English dictionary.*, p. 398
32. *Cambridge business English dictionary.*, p. 145
33. *Human Dignity Definition – Duhaime’s Law Dictionary* [online]
34. *The ILO – International Labour Organization* [online]
35. *Cambridge business English dictionary.*, p. 452
36. Ibid., p. 477
37. Ibid., p. 556
38. *Occupational Health Services – Encyclopaedia of Occupational Health and Safety* [online]
39. *Define Personnel Policies – eHow* [online]
40. *What is Social Climate? – Psychology Dictionary* [online]
41. *Cambridge business English dictionary.*, p. 801
42. *Cambridge business English dictionary.*, p. 831
43. SINCLAIR, John McHardy, ed. op. cit., p. 1004
44. Ibid., p. 312
45. *Cambridge business English dictionary.*, p. 744

46. *Collins Cobuild English dictionary* ==*English dictionary: Helping learners with real English.*, p. 1656
47. *Cambridge business English dictionary.*, p. 891
48. *Collins Cobuild English dictionary* ==*English dictionary: Helping learners with real English.*, p. 1778
49. Ibid., p. 1785
50. *Value system – Business Dictionary* [online]
51. *Proper noun – The free dictionary* [online]
52. *Word formation – Cambridge Dictionaries Online* [online]
53. *Compounds – Cambridge Dictionaries Online* [online]
54. ALLAN, Keith. *Concise Encyclopedia of Semantics*, p. 628
55. *What is derivation? – SIL International* [online]
56. *What is prefixation? – SIL International* [online]
57. *Bound morpheme – About education* [online]
58. *What is suffixation? – SIL International* [online]
59. QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. op. cit., p. 335
60. DUŠKOVÁ, Libuše a kol. op. cit., p. 101
61. Ibid., p. 106
62. QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. op. cit., p. 365
63. HNÜK VON WICHER, Helena. *English grammar = Anglická gramatika: podrobná učebnice anglické gramatiky.*, p. 173
64. *Negation in English – My English Pages* [online]
65. DUŠKOVÁ, Libuše a kol. op. cit., p. 444
66. Ibid., p. 450
67. Ibid., p. 448
68. Ibid., p. 423
69. BERK, Lynn M. *English syntax: from word to discourse.*, p. 25

70. BERK, Lynn M. op. cit., p. 25
71. HOJDOVÁ, Šárka. op. cit., p. 1
72. *Návyková látka – Business center* [online]
73. ČERVENÁ, Vlasta a kol. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.*, p. 232
74. *Kvalifikace – Význam slova* [online]
75. ČERVENÁ, Vlasta a kol. op. cit., p. 232
76. *Psychoaktivní droga – Wikipedie, otevřená encyklopédie* [online]
77. *Organizační řád – Wikipedie, otevřená encyklopédie* [online]
78. *Pracovní řád – Wikipedie, otevřená encyklopédie* [online]
79. *Svařování – SPS Vítkovice* [online]
80. *Zákon o telekomunikacích a o změně dalších zákonů – IT právo* [online]

11 BIBLIOGRAPHY

11.1 Print sources

ALEXANDER, L. G. *Longman English grammar*. 16th ed. London: Longman, 1998. x, 374 s. ISBN 0-582-55892-1.

ALLAN, Keith. *Concise encyclopedia of semantics*. 1st ed. Boston: Elsevier, 2009. ISBN 978-008-0959-689.

ALLI, B. *Fundamental principles of occupational health and safety*. 2nd ed. Geneva: International Labour Office, 2008. ISBN 978-92-2-120454-1.

BERK, Lynn M. *English syntax: from word to discourse*. Oxford: Oxford University Press, 1999. xvii, 315 s. ISBN 0-19-512353-0.

Cambridge business English dictionary. 1st pub. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. x, 947 s. ISBN 978-0-521-12250-4.

Collins Cobuild English dictionary ==English dictionary: Helping learners with real English. new ed.complet.rev. London: HarperCollins, 1995. 1951^s. ISBN 0-00-370941-8.

ČERVENÁ, Vlasta a kol. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 4. Praha: Academia, 2010. 647 s. ISBN 978-80-200-1347-7.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 262/2006 Sb. ze dne 21. dubna 2006 o Bezpečnosti a Ochráně Zdraví při Práci (povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance). In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, částka 84, Available from:
http://www.pracepropravniky.cz/_userfiles/texty_prilohy/10195.pdf.
ISSN 1211-1244

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 151/2000 Sb. ze dne 1. července 2000 o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. částka 47, Available from:
http://itpravo.cz/plne_zneni/telekomunikacni_zakon.txt

DUŠKOVÁ, Libuše a kol. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. vyd. Praha: Academia, 2012. 673 s. ISBN 978-80-200-2211-0.

EVERAERT, Martin, ed. et al. *Idioms: structural and psychological perspectives*. Hillsdale: Erlbaum, 1995. vi, 329 s. ISBN 0-8058-1505-8.

FRONEK, Josef. *Velký anglicko-český slovník = Comprehensive English-Czech dictionary*. 1. vyd. Praha: Leda, 2006. 1734 s. ISBN 80-7335-071-8.

FRONEK, Josef. *Velký česko-anglický slovník = Comprehensive Czech-English dictionary*. 1. vyd. Praha: Leda, 2000. xlvii, 1597 s. ISBN 80-85927-54-3.

HNÜK VON WICHER, Helena. *English grammar = Anglická gramatika: podrobná učebnice anglické gramatiky*. Vyd. 2. Praha: NS Svoboda, 1998. 423 s. ISBN 80-205-0557-1.

HOJDOVÁ, Šárka. *Word order in English and Czech*. 2016.
Nepublikovaný rukopis (Hojdová, 2016)

HUTCHINS, W a Harold L SOMERS. *An introduction to machine translation*. London: Academic Press, c1992. ISBN 01-236-2830-X.

KNITTOVÁ, Dagmar. *K teorii i praxi překladu*. 2. vyd. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého, 2000. 215 s. ISBN 80-244-0143-6.

MCCARTHY, Michael a O'DELL, Felicity. *English vocabulary in use: advanced: vocabulary reference and practice: with answers: [English profile C1-C2]*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. 304 s. ISBN 978-1-107-63776-4.

MURPHY, Raymond. *English grammar in use: with answers: a self-study reference and practice book for intermediate students of English*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. x, 379 s. ISBN 0-521-53289-2.

OHEROVÁ, Jana et al. *Česko-anglický právnický slovník*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2002. 926 s. ISBN 80-7201-339-4.

Práva a Povinnosti zaměstnanců – BOZP, Civop s.r.o., 2009. Směrnice č. 1.1.6

QUIRK, R.; GREENBAUM, S.; LEECH. *A comprehensive grammar of the English language*. 1st publ. London [etc.]: Longman, 1985. x, 1779 s. ISBN 0-582-51734-6.

SINCLAIR, John McHardy, ed. *Anglicko-český výkladový slovník*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1998. xxxii, 1174 s., [12] s. obr. příl. ISBN 80-7106-304-5.

11.2 Internet sources

Bound morpheme. About education [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from: <http://grammar.about.com/od/ab/g/boundmorphterm.htm>

Cambridge dictionaries online [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from: <http://dictionary.cambridge.org/>

Compounds. Cambridge Dictionaries Online [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from: <http://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/compounds>

Compound Words: When to Hyphenate [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://www.getitwriteonline.com/archive/042703compwdshyph.htm>

Define Personnel policies [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from: http://www.ehow.com/about_6511094_define-personnel-policies.html

Google Translate [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from: <https://translate.google.cz/>

Grammatical person [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from: <http://englishforeveryone.org/PDFs/Grammatical%20Person.pdf>

Human Dignity Definition [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from: <http://www.duhame.org/LegalDictionary/H/HumanDignity.aspx>

ILO definition [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_374809.pdf

Lingea [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from: <http://www.lingea.cz/>

Lingea Lexicon 2002. ver.4.10, Copyright Lingea s.r.o., Česko - Anglický, Anglicko - Český elektronický slovník

Návyková látka. Business center [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1083-navykova-latka.aspx>

Negation in English [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from: http://www.myenglishpages.com/site_php_files/grammar-lesson-negation.php

Organizační řád. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [Retrieved 10 April 2016]. Available from: https://cs.wikipedia.org/wiki/Organiza%C4%8Dn%C3%AD_%C5%99%C3%A1d

- Pracovní řád*. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Pracovn%C3%AD_%C5%99%C3%A1d
- Proper noun* [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
<http://www.thefreedictionary.com/proper+name>
- Psychoaktivní droga*. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Psychoaktivn%C3%AD_droga
- Seznam Slovník* [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
<https://slovnik.seznam.cz/>
- STANDARDS, PRINCIPLES AND APPROACHES IN OCCUPATIONAL HEALTH SERVICES* [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://www.ilocs.org/documents/chpt16e.htm>
- Svařování* [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
<http://www.sps-vitkovice.cz/texty/texty/ZAV/ZAV1-svarovani.pdf>
- Value system definition* [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://www.businessdictionary.com/definition/value-system.html>
- Vedoucí zaměstnanec* [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/vedouci-zamestnanec-37157.html>
- Význam Kvalifikace* [online]. [Retrieved 10 April 2016]. Available from:
<http://www.vyznam-slova.com/Kvalifikace>
- What is derivation?* [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from
<http://www-01.sil.org/linguistics/GlossaryOfLinguisticTerms/WhatIsDerivation.htm>

What is prefixation? [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from:
<http://www-01.sil.org/linguistics/GlossaryOfLinguisticTerms/WhatIsPrefixation.htm>

What is Social Climate? [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://psychologydictionary.org/social-climate/>

What is suffixation? [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from:
<http://www-01.sil.org/linguistics/GlossaryOfLinguisticTerms/WhatIsSuffixation.htm>

What is Translation? [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
http://www.streetdirectory.com/travel_guide/106777/languages/what_is_translation.html

What Is Translational Equivalence [online]. [Retrieved 9 April 2016]. Available from:
<http://www.01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsTranslationalEquivalence.htm>

Word formation. Cambridge Dictionaries Online [online]. [Retrieved 14 April 2016]. Available from:
<http://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/compounds>

12 ABSTRACT

The aim of the present thesis is the translation of English and Czech texts dealing with the field of Occupational Health and Safety with and without the use of the Google Translate application, with a detailed commentary including the analysis of the differences between the mechanical and the manual translation on the lexical, the morphological and the syntactical level, and the elaboration of glossaries with terms from the source texts.

This thesis consists of a theoretical part comprising the specification of the term translation, the statement of methods of translation used by the author, and the description of the topic online translators. At the end of the theoretical part, information on the formation of glossaries is provided. The practical part includes four translations altogether, namely two translations from English to Czech and from Czech to English, one being the mechanical translation and one being the translation by the author. Finally, both texts are analyzed by the author in the commentary part on the lexical, the morphological and the syntactical level including the comparison of the most noticeable differences between both of translations. The ending of the practical part includes glossaries of terms from the source texts that provide the reader with more detailed explanation of the technical terms.

13 RESUMÉ

Cílem této bakalářské práce je překlad anglického a českého textu z oblasti Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s a bez použití online překladače Google Translate, podrobný komentář obsahující analýzu rozdílů mezi mechanickým a ručním překladem z hlediska lexikálního, morfologického a syntaktického, a vypracování glosářů k termínům ze zdrojových textů.

Práce obsahuje část teoretickou, kde autorka blíže specifikuje termín překlad, udává překladatelské postupy, které sama využívá při překladu, a zabývá se tématem online překladačů. Na konci teoretické části jsou uvedeny informace k vypracování glosářů. Praktická část práce obsahuje dohromady čtyři překlady, konkrétně dva z anglického do českého jazyka a dva z českého do anglického jazyka, přičemž jeden z překladů je v obou dvou případech mechanický a druhý je překlad autorky. Oba dva texty jsou posléze analyzovány autorkou v komentáři z hlediska lexikálního, morfologického a syntaktického. Autorka zde porovnává nejvýraznější rozdíly mezi oběma překlady. Závěr praktické části obsahuje glosáře k termínům ze zdrojových textů, které by měly pomoci čtenáři s bližším objasněním technických pojmu.

14 APPENDICES

14.1 The English source text

KEY PRINCIPLES IN OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH

Dr. Benjamin O. Alli

A number of key principles underpin the field of occupational safety and health. These principles and the provisions of international labour standards are all designed to achieve a vital objective: that work should take place in a safe and healthy environment.

Core OSH principles

Occupational safety and health is an extensive multidisciplinary field, invariably touching on issues related to scientific areas such as medicine – including physiology and toxicology – ergonomics, physics and chemistry, as well as technology, economics, law and other areas specific to various industries and activities. Despite this variety of concerns and interests, certain basic principles can be identified, including the following:

- All workers have rights. Workers, as well as employers and governments, must ensure that these rights are protected and must strive to establish and maintain decent working conditions and a decent working environment. More specifically:
 - work should take place in a safe and healthy working environment;
 - conditions of work should be consistent with workers' well-being and human dignity;
 - work should offer real possibilities for personal achievement, selffulfilment and service to society (ILO, 1984).

- Occupational safety and health policies must be established. Such policies must be implemented at both the national (governmental) and enterprise levels. They must be effectively communicated to all parties concerned.

A national system for occupational safety and health must be established. Such a system must include all the mechanisms and elements necessary to build and maintain a preventive safety and health culture. The national system must be maintained, progressively developed and periodically reviewed.

- A national programme on occupational safety and health must be formulated. Once formulated, it must be implemented, monitored, evaluated and periodically reviewed.
- Social partners (that is, employers and workers) and other stakeholders must be consulted. This should be done during formulation, implementation and review of all policies, systems and programmes.
- Occupational safety and health programmes and policies must aim at both prevention and protection. Efforts must be focused above all on primary prevention at the workplace level. Workplaces and working environments should be planned and designed to be safe and healthy.
- Continuous improvement of occupational safety and health must be promoted. This is necessary to ensure that national laws, regulations and technical standards to prevent occupational injuries, diseases and deaths are adapted periodically to social, technical and scientific progress and other changes in the world of work. It is best done by the development and implementation of a national policy, national system and national programme.
- Information is vital for the development and implementation of effective programmes and policies. The collection and dissemination of accurate information on hazards and hazardous materials, surveillance of workplaces, monitoring of compliance with policies and good practice, and other related activities are central to the establishment and enforcement of effective policies.

- Health promotion is a central element of occupational health practice. Efforts must be made to enhance workers' physical, mental and social well-being.
- Occupational health services covering all workers should be established. Ideally, all workers in all categories of economic activity should have access to such services, which aim to protect and promote workers' health and improve working conditions.
- Compensation, rehabilitation and curative services must be made available to workers who suffer occupational injuries, accidents and workrelated diseases. Action must be taken to minimize the consequences of occupational hazards.
- Education and training are vital components of safe, healthy working environments. Workers and employers must be made aware of the importance of establishing safe working procedures and of how to do so. Trainers must be trained in areas of special relevance to particular industries, so that they can address the specific occupational safety and health concerns.
- Workers, employers and competent authorities have certain responsibilities, duties and obligations. For example, workers must follow established safety procedures; employers must provide safe workplaces and ensure access to first aid; and the competent authorities must devise, communicate and periodically review and update occupational safety and health policies.
- Policies must be enforced. A system of inspection must be in place to secure compliance with occupational safety and health measures and other labour legislation.

Clearly, some overlap exists among these general principles. For example, the gathering and dissemination of information on various facets of occupational safety and health underlies all the activities described. Information is needed for the prevention as well as the treatment of occupational injuries and diseases. It is also needed for the creation of effective policies and to

ensure that they are enforced. Education and training demand information. While these key principles structure occupational safety and health programmes and policies, the above list is by no means exhaustive. More specialized areas have corresponding principles of their own. Moreover, ethical considerations regarding such matters as individuals' rights to privacy must be taken into consideration when devising policies.

Rights and duties

The responsibilities of governments, employers and workers should be seen as complementary and mutually reinforcing in the common task of promoting occupational safety and health to the greatest extent possible within the constraints of national conditions and practice.

Workers' rights

It is increasingly recognized that the protection of life and health at work is a fundamental workers' right, in other words, decent work implies safe work. Furthermore, workers have a duty to take care of their own safety, as well as the safety of anyone who might be affected by what they do or fail to do. This implies a right to adequate knowledge, and a right to stop work in the case of imminent danger to safety or health. In order to take care of their own safety and health, workers need to understand occupational risks and dangers. They should therefore be properly informed of hazards and adequately trained to carry out their tasks safely. To make progress in occupational safety and health within enterprises, workers and their representatives have to cooperate with employers, for example by participating in elaborating and implementing preventive programmes.

Employers' responsibilities

Because occupational hazards arise at the workplace, it is the responsibility of employers to ensure that the working environment is safe and healthy. This means that they must prevent, and protect workers from, occupational risks. But employers' responsibility goes further, entailing knowledge of occupational hazards and a commitment to ensure that management processes promote safety and health at work. For example, an awareness of safety and health implications should guide decisions on the choice of technology and on how work is organized. Training is one of the most important tasks to be carried out by employers. Workers need to know not only how to do their jobs, but also how to protect their lives and health and those of their co-workers while working. Within enterprises, managers and supervisors are responsible for ensuring workers are adequately trained for the work that they are expected to undertake. Such training should include information on the safety and health aspects of the work, and on ways to prevent or minimize exposure to hazards. On a larger scale, employers' organizations should instigate training and information programmes on the prevention and control of hazards, and protection against risks. Where necessary, employers must be in a position to deal with accidents and emergencies, including providing first-aid facilities. Adequate arrangements should also be made for compensation of work-related injuries and diseases, as well as for rehabilitation and to facilitate a prompt return to work. In short, the objective of preventive programmes should be to provide a safe and healthy environment that protects and promotes workers' health and their working capacity.

Governments' duties

Governments are responsible for drawing up occupational safety and health policies and making sure that they are implemented. Policies will be reflected in legislation, and legislation must be enforced. But legislation cannot cover all workplace risks, and it may also be advisable to address occupational safety and health issues by means of collective agreements reached between

the social partners. Policies are more likely to be supported and implemented if employers and workers, through their respective organizations, have had a hand in drawing them up. This is regardless of whether they are in the form of laws, regulations, codes or collective agreements. The competent authority should issue and periodically review regulations or codes of practice; instigate research to identify hazards and to find ways of overcoming them; provide information and advice to employers and workers; and take specific measures to avoid catastrophes where potential risks are high. The occupational safety and health policy should include provisions for the establishment, operation and progressive extension of occupational health services. The competent authority should supervise and advise on the implementation of a workers' health surveillance system, which should be linked with programmes to prevent accident and disease and to protect and promote workers' health at both enterprise and national levels. The information provided by surveillance will show whether occupational safety and health standards are being implemented, and where more needs to be done to safeguard workers. A concise statement that encapsulates the main purposes of occupational health is the definition provided by the joint ILO/WHO Committee. As the definition indicates, the main focus in occupational health is on three different objectives:

- the maintenance and promotion of workers' health and working capacity;
 - the improvement of work and working conditions so that they are conducive to safety and health; and
 - the development of work organizations and preventive safety and health cultures in a direction that supports safety and health at work.
- Such development also promotes a positive social climate and enhances the smooth operation and possibly also the productivity of working enterprises. The term "culture" in this context means an environment reflecting the value systems adopted by the undertaking concerned. Such a culture is reflected in practice in the managerial systems,

personnel policy, principles for participation, training policies and quality management of the undertaking.

14.2 The Czech source text

Práva a povinnosti zaměstnanců – BOZP

Směrnice poskytnutá firmou Civop s.r.o.

Zaměstnanci mají právo

1. na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o pracovních rizicích a opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná;
2. odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně ohrožuje jejich život nebo zdraví nebo život či zdraví jiných osob; takové odmítnutí nelze posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance;
3. účastnit se řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podílet se na vytváření zdravého a bezpečného pracovního prostředí;
4. u zaměstnavatele, u něhož nepůsobí odborová organizace, zvolit radu zaměstnanců, popřípadě zástupce pro oblast BOZP;
5. požadovat dodatečné informace a vysvětlení; mají rovněž právo požadovat osobní jednání se zaměstnavatelem na příslušné úrovni řízení podle povahy věci.

Zaměstnanci jsou povinni

1. pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností a plnit pokyny svých nadřízených a spolupracovat s ostatními zaměstnanci;
2. využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně a včas pracovní úkoly,

3. řádně hospodařit s prostředky svěřenými jím zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele,
4. znát základní povinností vyplývající z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; tato znalost je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance;
5. dodržovat právní a ostatní předpisy vztahující se k jejich práci; řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi a pokyny zaměstnavatele;
6. dbát na své zdraví a bezpečnost i na zdraví a bezpečnost osob, jichž se bezprostředně týká jednání nebo opomenutí při práci a počinat si tak, aby nedocházelo ke škodám na majetku ani k bezdůvodnému obohacení; hrozí-li škoda, upozornit na ni nadřízeného vedoucího zaměstnance;
7. účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podrobit se ověření jejich znalostí;
8. dodržovat stanovené pracovní postupy a používat stanovené pracovní a dopravní prostředky;
9. používat osobní ochranné prostředky a ochranná zařízení a tato neměnit ani nevyřazovat z provozu;
10. oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci a podle svých možností se účastnit jejich odstraňování;
11. oznámit nadřízenému vedoucímu zaměstnanci skutečnost, že nejsou vytvořeny potřebné pracovní podmínky;
12. nepožívat alkoholické nápoje ani jiné návykové látky na pracovišti a v pracovní době i mimo něj;

13. podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda nejsou pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek;
14. nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci;
15. oznamovat svému nadřízenému svůj (pokud to zdravotní stav dovolí) pracovní úraz nebo pracovní úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin;
16. podrobit se předepsaným lékařským prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním;
17. zaměstnavatel, zaměstnanci a zástupci zaměstnanců jsou povinni si poskytovat součinnost a jednat v souladu se svými oprávněnými zájmy.

Zaměstnancům je zakázáno

1. Přinášet a požívat alkoholické nápoje na pracovišti; na výzvu vedoucího zaměstnance (uvedeného v pracovním nebo organizačním rádu) jsou povinni podrobit se zkoušce nebo vyšetření, zda nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných prostředků. Požívání alkoholu nebo návykových látek na pracovištích firmy považuje zaměstnavatel za závažné porušení pracovní kázně a za důvod k okamžitému přerušení pracovního poměru.
2. Vstupovat na pracoviště a do prostorů a zařízení, kam nebyli pracovně vysláni.
3. Odstraňovat nebo poškozovat bezpečnostní zařízení, kryty na strojích a bezpečnostní značky.
4. Pracovat bez pověření se strojným, elektrickým, dopravním a jiným zařízením, se kterým nejsou obeznámeni.

Další obecné povinnosti zaměstnanců

1. Předcházet všemi možnými prostředky a způsoby vzniku pracovních úrazů. Pokud pracovní úraz vznikne, okamžitě jej hlásit nejblíže nadřízenému vedoucímu zaměstnanci; stejně postupovat při vzniku nehody nebo havárie.
2. Každý úraz si dát řádně ošetřit a ihned jej nahlásit nejbližšímu nadřízenému zaměstnanci, který, jedná-li se o pracovní úraz s následnou pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny, sepíše záznam o úrazu.

Nejedná-li se o pracovní úraz s následnou pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo se jedná o tzv. drobné poranění, musí být tyto úrazy zapsány do knihy úrazů. Speciálně vyškolený zaměstnanec musí poskytnout první pomoc zraněnému spolupracovníkovi a zavolat pomoc.
3. Udržovat svěřené stroje, nástroje, náradí, technická zařízení a pracoviště v pořádku, v dobrém provozuschopném stavu. Vzniklé závady ihned hlásit nejblíže nadřízenému vedoucímu zaměstnanci.
4. Přidělené elektromechanické náradí předkládat k revizím a kontrolám v určených termínech a pracovat s ním jen podle návodu k obsluze; poškozené náradí včas vyřadit z používání a zjištěný stav ihned hlásit nejblíže nadřízenému vedoucímu zaměstnanci.
5. Při práci používat pouze správné a schválené osobní ochranné prostředky (OOP) a pracovní pomůcky; vadné včas vyřadit z používání a zjištěný stav ihned hlásit nejblíže nadřízenému vedoucímu zaměstnanci; dodržovat určená odkládací místa i způsob odkládání.
6. Neuvádět do chodu stroj nebo zařízení, pokud se zaměstnanec nepřesvědčil, že tím neohrozí zdraví nebo život svůj či někoho jiného.
7. Neprovádět práce, pro které nemají předepsanou kvalifikaci nebo odbornou způsobilost, např. sváření.

8. Neobsluhovat stroje nebo zařízení, pro které nejsou zaškoleni ani zaučeni. Dodržovat požadavky bezpečné práce pro obsluhu strojů a technických zařízení.
9. Udržovat v čistotě a pořádku osobní a pracovní skříně, hygienická sociální zařízení a své okolí.
10. Používat pouze vyhrazené cesty a komunikace, zdržovat se pouze na vykázaných místech a pracovištích, neprocházet nebezpečnými technologickými místy a prostorami, dodržovat a respektovat bezpečnostní značky a signály.
11. V případě pracovních pochůzek dodržovat stanovené postupy a směry. Při příchodu na cizí pracoviště se řádně ohlásit vedoucímu zaměstnanci, řídit se jeho pokyny a nezdržovat se bezdůvodně na rizikových místech.
12. Odpovídat za ztrátu nástrojů, ochranných pracovních prostředků a jiných podobných předmětů, které jim zaměstnavatel svěřil na základě dohody o odpovědnosti za ztrátu svěřených předmětů, která musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná. Zprostít se odpovědnosti za ztrátu svěřených předmětů zcela nebo zčásti lze pouze v případě, jestliže se prokáže, že ztráta vznikla zcela nebo zčásti bez zavinění zaměstnance.
13. Bez souhlasu zaměstnavatele nesmějí zaměstnanci užívat pro svou osobní potřebu výrobní a pracovní prostředky zaměstnavatele včetně výpočetní techniky ani jeho telekomunikační zařízení. Dodržování zákazu je zaměstnavatel oprávněn kontrolovat.

POZOR:

1. Nerozumí-li zaměstnanec něčemu nebo není-li mu něco zcela jasné, je povinen požádat nadřízeného vedoucího zaměstnance o vysvětlení. Povinností vedoucího zaměstnance je takové vysvětlení podat.

2. Povinností vedoucího zaměstnance je seznámit všechny své podřízené s riziky vyskytujícími se na pracovišti nebo souvisejícími s prováděnou činností.
3. Vedoucí zaměstnanec je povinen před započetím práce zajistit vybavení zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky (vždy ve vztahu k pracovnímu riziku na pracovišti nebo související se zadanou prací), a mycími, popř. i čisticími prostředky (pokud nejsou tyto prostředky dostupné jiným způsobem).